

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 26. (86.) ÉVF. • 5. SZÁM • 2016. MÁJUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Pünkösdi lelkülettel

● Május hava virágaival ünnepelőbe öltözteti a lelket. Lapszámban a pünkösdi lelkiség jegyében olyan jellegű írások olvashatóak, amelyek az ünnep, az ünnepre hangolódás benső, lelki munkájában segíthetnek.

A pünkösdi események felidézése, az imádkozás és bibliai háttere, a saját félelmekkel való szembenézés és a saját utunkon való elindulás, a türelem gyakorlása és megértése, a közösségért való munkálkodás mind-mind lehetőség a tanítványi mivolt

pünkösdi örömének megvalósítására.

Ezek mellett egyházközségeink életének fontos eseményeiről is hírt adunk, hiszen az eredmények mindannyiunk közös öröme: ifjaink egyleti körutazásai, nőszövetségeink találkozói, a szórványélet megannyi mozzanata, könyvbemutató szervezése, énekvezér-továbbképző, múltunkat kutató-ismertető kötet.

Áldott pünkösdt, szabadságra ébredő lelket kívánunk minden Kedves Olvasónknak!

A tartalomból:

Lélek a Lélekhez

3

Pár dolog, ami miatt nem indulsz el

8

Fogarasi végeken

12

Máriák és Márták találkozása

16

Tavaszi egyetlátogató körutak

17

„Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úr Lélek, ott a szabadság.” (2Kor 3,17)

Olvasóink figyelmébe!

Hippokratész házörzője

néven jött létre Kolozsváron – több szervezet és intézmény közreműködésével – egy olyan hálózat, amely a Kolozsváron orvosi ellátást igénylőknek kíván segítséget nyújtani. A fentnevezett hálózattal az a célunk, hogy segítsünk a páci-

enseknek az esetleges alkalmi szállás megtalálásában, az egészségügyi személyzettel való nyelvi kommunikációban, illetve a kórházak közötti eligazodásban, végül az esetleges visszaélések (nyel-

vi diszkrimináció, csúszópénz-kérés stb.) orvoslásában. Amennyiben a fentebb vázolt területeken segítségre lenne szüksége, hívja a 0740974060 (Rácz Norbert Zsolt unitárius lelkész) telefonszámot, vagy írjon a hippokratész.hazorzoje@gmail.com elektronikus postacímre.

**A Magyar Unitárius Egyház
2016. évi egyetemes
nyári táborai**

**8-11 évesek, jún. 28. – júl. 3.
VÁRFALVI GYERMEKTÁBOR**

**12-14 évesek, júl. 4-10.
VÁRFALVI IFJÚSÁGI TÁBOR**

**8-13 évesek, aug. 28. – szept. 3.
IVÓI GYERMEKTÁBOR**

**Idén konfirmáltak, júl. 11-17.
KONFIRMANDUSOK
MOZGÓTÁBORA**

Autóbuszos kirándulás és helyi tevékenységek
hitmélyítő, élménytelit váltakozása.

**15-18 évesek, aug. 1-7.
NEMZETKÖZI TÁBOR**

Erdélyi és külföldi tájegyházak fiataljainak
autóbuszos, alkotó munkával kiegészítő tábor.

**16+ évesek, aug. 15-21.
„VIA UNITARIANA”
GYALOGLÓ TÁBOR**

Aranyos mente, Erdélyi-érchegység
páratlan vidékein

**A legendássá vált táborokat
a Magyar Unitárius Egyház támogatja,
ezért az egyéni hozzájárulás
személyenként csak 200 lej,
míg a Konfirmándusok Mozgótáborába
300 lej. Minden esetben
50 lejt vissza nem térítendő foglalkási
előlegként a lelkészhez vagy alulírothoz,
a másik felét a táborba érkezéskor kell
befizetni.**

Felvétel a helyek betöltéig jelentkezés
sorrendjében történik.

A szállításról a szülők /egyházközségek
gondoskodnak.

A táborokban a nevelés, szórakozás,
kreativitás, mozgás és vallásos élmény
egyensúlyára törekszünk.

Jelentkezni
a helyi lelkésznel vagy
Czire Szabolcs előadó-tanácsosnál:
0740-293942;
cziresza@yahoo.com

www.unitarius.org (Táborok)

Az anekdotapályázat eredményhirdetése

Az Unitárius Közlöny anekdotapályázatának dicséretesei Far-
kas Dénes ny. lelkész-esperes,
aki hat anekdotát küldött be,
Szász Ferenc brassói lelkész, aki
három anekdotát küldött be, il-
letve Bencző Dénes ny. homo-
ródalmási lelkész és Aranyos-
rákosi Boldizsár. Köszönjük a
pályázók munkáját!

IARF-konferencia

A Nemzetközi Szervezet a Val-
lásszabadságért (angolul Inter-
national Association for Reli-
gious Freedom, rövidítése IARF)
európai és közel-keleti részlege
2016. augusztus 22-25. között
konferenciát tart **Macedóniá-**
ban, Tetovo városában. A házi-
gazda a Bektashi muzulmán kö-
zösség. A konferencia fő témája:
Vallás és konfliktusmegelőzés.
A konferencia keretében magyar
unitárius, macedón és albán
muzulmán, valamint holland
mennonita lelkészek és tanárok
előadásában járjuk körül a konfe-
rencia témáját. A konferencián
való részvétel díja, mely tartal-
mazza a szállást és az étkezése-
ket is, 230 euró.

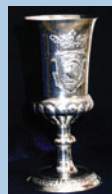
Jelentkezni Bálint Róbert Zol-
tán közigazgatási előadó-taná-
csosnál lehet.

Gyülekezetek számára úrvacsorai
kelyhek, keresztlőpoharak, ke-
nyérosztó tálak, illetve kancsók
készítését (finomezüstből vagy a
megrendelő által rendelkezésre

bocsátott anyagból), javítását és
tisztítását vállalom. Emellett ónból
készült egyházi tárgyak restaurá-
lásával is foglalkozom. Érdeklődni
a 0264/433-241-es, 0765/128-601-

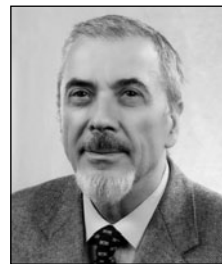
es, illetve a (0036)20/
3168-217-es magyaror-
szági telefonszámon lehet.

IMREI IMRE
ötösmester (Kolozsvár)

LÉLEKNYITÓ

Az Istentől ajándékba kapott idő

VARGA
ISTVÁN

Folytatjuk rovatunkat, amelyben egyházközségeink vallásánárait szövegezzük meg. Ők azok, akik a család, a lelkész mellett nevelik, tanítják gyermekeinket unitárius értékeinkre.

A kisgyermek játékaiban teremti meg azt a világot, amelyre vágyik, a serdülő példaképet választ, akire hasonlítani szeretne, az ifjú pedig megteremti, megálmodja a jövőjét. Csak azt nem képzelel el senki előre, hogy milyen lesz, amikor az élet pezsgő ritmusából kiesik: nyugdíjas lesz.

Én már 2009 óta nyugdíjas vagyok, de megadatott nekem, hogy tovább dolgozzam, tehát nem csak az eltöltött idők emlékein tündököm, az élet még pezseg tovább. 1945-ben születtem Besztercén, 1963-ban felvételiztem a kolozsvári Teológiára, dr. Kiss Elek püspök Abrudbánya–Verespatak egyházközségbe nevezett ki. Itt 3 évet, majd 2 évet Székelyszentmiklóson voltam lelkész. A kiugrásom után 20 évet az államnál dolgoztam, szállításban. Vallásánári pályám csak 1992-ben kezdődött el, dr. Szász Dénes lelkész kérésére. Ma már „takaréklángon” tanítok: heti 5 óra, egy iskola, zömmel elemista diákok. A korom, a sok évtizedes tapasztalat (amely még most sem elég), és a nem túl hosszú, jó két évtizednyi pedagógusi tevékenység – felhatalmaz arra, hogy pár gondolatot megfogalmazzak az ifjúságról, a tanításról.

E kor a tanulás kora. A határtalan tudásszomj az évek múlásával módosul. A tanulás ismeretek szerzése, azok gyakorlása, alkalmazása. Az ismétlés és gyakorlás időigényes, unalmas is lehet. A 3 és fél éves unokám vagy az elsős ezt még nem tapasztalta meg. Még játékosan tanulnak. De már vannak olyan 4-5. osztályosaim, akik kórusban vágják rá, nem szeretnek tanulni. Comenius arra figyelmeztetett,

hogy az iskolában folyó munka „gyönyörködtető” volta vezethet eredményre...

Annak a néhány évnek, amelyet az Isten tanulásra rendelt, hogy megismerjük a világot s benne önmagunkat és embertársain-

hogy a gyermekeket megismerhessem. Itt, Székelyudvarhelyen voltak olyan évfolyamok, ahol osztálynyi unitárius diák gyűlt össze. Az utóbbi években egyre fogyatkozik számuk. Hosszú ideig fejtörést okoztak a nagy létszám s az ezzel

„Kerüld a rosszat és cselekedjél jót, keresd a békességet és kövesd azt.” (Zsolt 34,15)

kat, minden percét ki kell használnia az ifjúnak. Vajon tudatos-e ez a gyermekben, az ifjában? Az idő szorítását csak a kiváló öntudattal megáldottak érzik, a többség nem fogja fel, csak később, későn. A szülők, tanárok dolga, hogy tudatosítsák az Istentől ajándékba kapott idő fontosságát.

Az iskolában a hittan éppolyan tantárgy, mint a matek, a földrajz vagy a nyelvek. Unitárius hitünk szerint állíthatjuk, hogy a vallás az erkölcsi eszmény iránt való szeretet s tisztelet, az a vágy, hogy ezt az eszményt az életben megvalósítsuk.

A vallás tanítása, ha az igazságot tanítják, ha ebből az igazságból más népeket, vallásokat, felekezeteket nem akarnak kizárni, ha az evangélium tiszta forrását használják fel, mutatják meg, ha Jézus magasztos alakját tárják fel, s az ő életét hirdetik, akkor eléri célját.

Mi ennek a valláserkölcsei nevelésnek a lényege? Egy Istennek tetsző, embertársait szeretettel szolgáló, a világot szépítő és megőrző élet megélése. Leegyszerűsítve: a gyereket jó embernek, jó magyarnak, jó kereszténynek kell nevelni.

Hamar rá kellett jönnöm, hogy a heti egy óra nagyon kevés arra,

járó fegyelmezési gondok, a tananyag-leadás vagy nevelés, erkölcsi alapfogalmak vagy a viselkedés alapelemeinek továbbadása, még az ún. nagy diákok esetében is. Mi is férjen bele heti 40-45 percbe?

Van nekem egy nagy szerelmem, az éneklés. Főleg közösségekben, ha lehet, kórusban. Ezt igyekeztem minden unitárius diáknak továbbadni, megtanítani egyházi énekeinkre. A jól ismert 146-os pünkösdi énekünk himnusza lett az udvarhelyi diákoknak.

Másik szívem csücske a biciklizés. Egyéni hobbimat is felhasználtam arra, hogy alaposabban megismerjem diákjaimat: Fantasztikus dolog így megismertetni környezetünket, történelmünket, földrajzot, művészeteket az ifjakkal. Ezen alkalmakkal nemcsak az unitárius, hanem a többi felekezet történelmébe is bepillanthattak.

Elsősorban mi kellene példaképei legyünk saját gyermekeinknek vagy a kezünk alá került ifjaknak. Igen ám, de az ember gyarló, esendő, csetlő-botló. Így feladatom elsősorban az volt, hogy olyan példaképekre irányítsam a figyelmet, akik Jézus alakját, példáját közvetítik.

HITFORRÁS

Együttlét

PAP MÁRIA

• Isten kegyelméből újra megérkezett életünkben pünkösd, mellyel egyházi ünnepeink végére érünk, és őszi hálaadásig rohanhatunk az idővel, vagy az rohanhat velünk.

Pünkösd a lélek kitöltésének és az első keresztény közösség megalkadásának ünnepe. A kettő szorosán összefügg annak bizonyosságául, hogy nemcsak emberi hit és akarat, hanem az isteni lélek munkája is szükséges ahhoz, hogy közösségként éljünk és dolgozzunk.

Pünkösd ünnepén a Biblia is erről beszél: „A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy vala.” (ApCsel 4,32)

Milyen gyönyörű mondat és jelkép. A mai napig használjuk, hiszen, ha valakinek egy cél érdekében való elkötelezettségét értékeljük, azt szoktuk mondani: szívvel-lélekkel csinálja.

Pünkösd azonban nem egy ember, hanem egy közösség elkötelezettségéről szól, örök példa és figyelmeztetés, hogy nemcsak egy ember, de sok ember is tud egy szívvel, egy lélekkel együtt lenni, álmodni, merni, cselekedni. Ha ez első pünkösdkor sikerült a keresztényeknek, ha nemcsak vallási, de nemzeti közösségünkben is voltak ilyen áldott pünkösd alkalmak, akkor ma miért nem lehetnek? Akkor ma miért nem tudunk egy közösségként, szívvel-lélekkel egy cél mellett kiállni, érte harcolni, áldozatot vállalni?

Erre sok magyarázat van, én kétfajta viszonyulásról szeretnék szót ejteni, magyarázatot keresve közösségi életünk gondjaira.

Az első az, amikor csak névlegesen tartozunk közösségeinkhez, nem veszünk részt a közösségek gondjaiban, nem kérünk, és nem adunk semmit, legfeljebb kritikát és jó tanácsot. Hogy miért állunk a pálya szélén?

Azért, mert soha nem is akarunk részt venni, vagy azért, mert csalódtunk, kiábrándultunk és elfordultunk Istentől és egymástól. Sokan azt mondják, hogy ők hisznek Istenben templom nélkül is, közösség nélkül is. Én elhiszem nekik, de az istenhit csak akkor ér valamit az életemben, ha azt a szolgálatom is tükrözi, vagyis ha embertársaim, közösségem életében jelen tudok lenni.

Nincs tökéletes ember, mint ahogy nincs tökéletes egyház vagy egyházközösség. Aki ezt keresi, aki ezért utasítja el a közösséget embertársaival, az nyugodtan kivonulhat a világból, mert mindig lesz oka a csalódásra. A pálya szélén álló testvéreink nem vállalják fel a csalódás kockázatát, de így kimaradnak a közösség szeretetének, megtartó erejének meg tapasztalásából is. Ezt azonban nem lehet erőltetni, parancsolni, követelni, ezt csak felajánlani lehet, várni és remélni.

Életünk pünkösd örömeinek meg tapasztalása azonban sokszor nem adott, még azok számára sem, akik pedig közösséget vállaltak egymással és Istennel, akik félre tudják tenni bántódásaikat és csalódásaikat, és áldozni tudnak időt, szeretetet, energiát vallási és nemzeti közösségünk megmaradására.

Talán az a baj, hogy a közösséghez való tartozásunknak manapság már csak a gondját, a nyomását érezzük és nem annak örömét, megtartó erejét. Talán az a gond, hogy a sok elkötelezettség mellett összekuszálódott az értékrendünk, nem látjuk tisztán már a célt, hogy sok az érdek, kevés az akarat.

Pünkösd éppen erről szól, hogy közösségként újra rátaláljunk önmagunkra, arra a közös útra, amelyen járnunk kell, hogy újrafogal-

mazzuk azt a célt, amelyért úitársaként szegődtünk Isten és embertársaink mellé. Hogy meglássuk, közösségi életünk nemcsak rólunk szól, hanem mindazokról, akik előttünk jártak, akik a maguk rendjén megvívták harcukat csalódásaikkal, és azokról is szól, akik utánunk jönnek, akiknek életét, hitét, közösségét a mi hozzáállásunk vagy éppen félreállásunk alapozza meg vagy veszíti el.

Pünkösd ünnepén arra kérek Benneteket, hogy emlékezzünk, ne csak az első keresztény közösség összefogására és világot megváltani akaró szándékára, hanem a mi nemzetünk és vallásos közösségünk áldott pünkösd alkalmaira. Emlékezzünk, hogy unitárius őseink hányszor vívták meg hitük harcát, nem fegyverrel, hanem a józanság és istenhit erejével, egy akarattal, egy szívvel, egy lélekkel.

Emlékezzünk, hogy székely őseink hányszor hullatták véréket nemzetünk védelmében, a szabadság, a megmaradás, a közösség egy akarattal, egy szívvel, egy lélekkel való felvállalásában.

Pünkösd ünnepén igyekezzünk megmutatni, hogy nemcsak egyéni, de közösségi életünknek is lehet pünkösdje. Hogy ma is tudunk egy szívvel, egy lélekkel kiállni a jézusi tanítások mellett, egyházi és nemzeti céljaink mellett a szolgálat néhez igájában. Ha súlyosnak is érezzük néha a terhet, ha sokszor el is botlunk, ha sokszor eltévedünk, vagy csalódnunk, Isten szent lelke felemel, bátorít, és vezet a megmaradás útján.

Árassza hát ki az Ő kegyelme lelkének erejét, hogy erősítse szeretetünket és akaratunkat, hogy örömünk legyen a közös munkában.

Ámen.

Tanítás az imádkozásról

Lélek a Lélekhez

CZIRE SZABOLCS

• Az imádkozó ember mindig pünkösdben él. A Lélek valóságában. Miközben e sorokat írom, asztalom fölött Ignác püspök szavai vigyázzák a lényegét:

„A Szentlélek nélkül Isten messze van. Krisztus múltbéli személy. Az evangélium: holt betű. Az egyház: puszta intézmény. A tekintély: uralkodás. A hirdetés: propaganda. Az istentisztelet: régmúlt dolgokra való emlékezés. A keresztény tevékenység: szolgai erkölcs.”

Olvasom, és nem tud ezredszer is nem eszembe jutni egyháztörténetünk ama sötét napja, amikor Varga Béla püspökünk lemondását fogalmazta – többek között – kortársainak a szentlélekhez való viszonyulása miatt.

Szólni kell! Beszélni lehet a Lélekről mint teológiai tételtől. De az kinek használna? Inkább essen szó arról, hogy miként lehet Istennel, szent Lelkével kapcsolatba kerülni, abban élni. Beszéljünk az imádkozásról!

A legnagyobb erőforrás – elvehetik tőlünk?

Ilyen komoly témát nem árt egy kis humorral kezdeni. Unoka a nagymamának mutogatja a mobiltelefont, és magyarázza, hogyan is működik az – drót nélkül. A nagymama egy darabig hallgatja, majd így szól: „Kis unokám, te nekem magyarázol a vezetékek nélküli kommunikációról? Ötven éve imádkozom...”

A zsidó-keresztény hagyományban – akárcsak az azokkal rokon iszlámban is – három alapvető vallási gyakorlat van: az ima, a böjt és a jótékonykodás (igazságosság). Első helyen tehát az ima, mert minden azal kezdődik.

Tegyük fel, hogy igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy az ima az embernek adatott legnagyobb erőforrás. Ezt nem kell bizonygatni azoknak, akik rendszeresen imádkoznak. Ők tudják. Nincs semmi, amivel annyi erőt, energiát tudnánk életünkben mozgósítani, mint az imádkozás által.

Tudta ezt a mindenkor ember, tudták őseink is. Aztán jött a modernizáció. A racionalitás előtérbe került. Igen ám, de az ima inkább intuitív, mint racionális. Inkább a szív nyelve, az érzések áramlása. Így a felvilágosodás és a modernizáció egyre több gyanakvással tekintett rá, míg nem az embereket egészen elbizonytalanította. Ma már tudjuk, hogy az imádkozás – akárcsak a szeretet – nem irracionális, hanem racionalitást meghaladó. Értelem fölötti... Aztán jött a re-

akció, a fundamentalizmus. Ma nyakig ülünk benne. Keresztény és muzulmán fundamentalistáktól hangozik ma a világ. A média fanatikus imádkozókat mutat, akik aztán rettenetes tetteket visznek végbe. Nagyon nehéz lett ma az imáról beszélni!

Ha az imádkozás az embernek adatott legnagyobb erő, az előbbi hatások vajon elvehetik azt tőlünk? Csak azért, mert egyesek rosszul használják, nekünk fel kell adni ezt a legnagyobb erőforrást? Elvehetik tőlünk azok, akik visszaélnék vele?

A korábban készített felmérés azt mutatja, hogy sok unitárius ember imádkozik rendszeresen. Mások bizonytalanok a hogyan, némelyek pedig a miértet illetően is. Azzal a szándékkal írok, hogy segítsék azokat, akik előbbre szeretnék jutni imaéletükben.

Keva és kavanna – a hagyomány két arca

Talán sokakat meglep, amit most mondok: az imádkozás nem volt mindig a hangulatra, az egyén érzelmeire, szándékára bízva. Már a korai talmudi időszakban, a Jézus utáni századokban, majd később az arab kultúrákban is komoly viták folytak az ima gyakorlatáról. A fő kérdést az jelentette, amit az evangéliumokban is olvashatunk, hogy ha Isten mindent ismer, tehát ismeri a szükségleteinket, még mielőtt azokat kimondanánk (Mt 6,8), akkor miért kell imádkozni?

Két nagy válasz született: az egyiket a *keva*, a másikat a *kavanna* fogalma jelöli. Az egyik szerint Istenért, a másik szerint az emberért kell imádkozni.

Kezdjük a *kevéval*. Jelentése: állandóság, köteleesség. E felfogás szerint az ima olyan, mint az adó. Az ember mindent megkapott, kölcsönként, és annak részleteit folyamatosan törlesztenie kell. Megkapta az életét, a testét, a máját, a karját, megkapta életének feltételeit, szeretteit, és ezekért élete végéig adósa Istennek. Az imádság nem azért van, hogy még továbbiakat kérjen ezekhez, hanem hogy ebből a végtelen adósságból, amit előre megkapott, rendszeres imával valamit törlesszen.

Aki egyszer él, az dicsőíti Istent – mondja a 115. zsoltár írója. Ez nem csak kiváltsága az élőknek, de egyben kötelessége is. Aki meghalt, akár halála előtt, szellemileg, csak az nem tesz ennek eleget. Ézsaiás ezt mondja: „Mert nem a sír dicsőít Téged, és nem a halál magasztal Téged. Hűségedre nem a sírverembe szállók várnak! Aki él, aki él, csak az dicsőít Téged, mint ma én!” (38,18–19)

Hogy megértsük e felfogást, gondoljunk valakire, aki kölcsönt vett fel, lakásra, kocsira vagy egyébre. A tartozás részleteit pontos időben, előírászerűen kell törleszteni, az ima esetében: reggel, délben, este. A szövege rögzített, nem függ a hangulattól, az élet-helyzettől, sőt az imádkozó szükségleteitől sem.

Egy kis párbeszédet idézek a hagyományból: „Atyám, ma nem tudom elvégezni az esti imám, mert szörnyen fáj a fejem” – szolt a hívő ember. „És mi köze a te fejfájásodnak az esti imádkozáshoz?” – kérdezte a Rebe (Leibowitz). A keva szerint az ima nem az imádkozóért van, hanem Istenért. Ebben a szemléletben érdekesen alakul az elvárás: nincs sikertelen ima. Nincs teljesületlen ima. Mi szüntelen azt kérdezzük: miért nem hallgat meg Isten, miért nem válaszol imámra. De itt az ima nem az ember vágyát elégíti ki, hanem Isten iránti köteletségét, tartozását fejezi ki.

Az imának ez a köteletség alapú felfogása ma is gyakorlatban van, például a zsidók vagy a muszlimok között, de ismert a katolikus hagyományban is.

A szabadelvűbb egyházak, fenntartással viszonyulva a vallás merev, külső kényszer általi szabályozásához, a másik értelmezés mellett kötelezték el magukat, amit a hagyományban a *kavanna* fejez ki, amely a szándékból, a belső érzületből, a szívből fakadó imádságot jelenti.

Itt fontos hangsúlyozni valamit. Unitárius elődeink nem az ima gyakorlásától akartak megfosztani! Nem azért iktatták ki a külső kényszert, a *kevát*, hogy többé ne imádkozzunk. Ők részünkről vallási öntudatot feltételeztek, ezért az önkéntes, szívből fakadó imádkozásra akartak szabaddá tenni. Csakhogy gyakran úgy vagyunk, mint a gyermek: amire nem kötelezik, azt nem is csinálja.

Három nagy témakörben tekintsük hát át a *kavanna* jelentéskörét, azaz a szándék szerinti, szívből fakadó imádkozás mikéntjét, aminek gyönyörű pél-

dáját találjuk például Jézusnak a belső szobáról szóló tanításában!

I. Mi nem az imádság?

1. Az imádkozás nem mágia, nem varázslás. Nem Isten manipulálása a saját céljaink érdekében.

Ma erről beszélni kell, amikor a tévében nagyjövendelmű tele-evangelizálók csodás gyógyulásokat ígérve imádkoznak ismeretlenekért, utat találva szívükhöz és pénztárcájukhoz. Mert valakit valahol mindig jókor ér az üzenet.

Az ima nem Isten manipulálása a saját céljaink érdekében. Hadd válaszoljak humorosan arra, hogy honnan tudhatjuk ezt biztosan. Onnan, hogy a sok gyermeki fohász miatt már rég nem lenne egyetlen iskola sem a földön, és egyetlen tanár sem...

Az imádkozó ember is megbetegszik. Ez az élet rendje. De másként viseli betegségét. Az imádkozó embert is éri veszteség. De egy nagyobb valóság bizalmában viseli azt. Ahogy az imának egy nagy mestere mondta, „Senki nem tilthatja meg a fájdalom madarainak, hogy felette röpködjének, de rendszeres imádsággal elkerülhetjük, hogy hajunkba fészket rakjanak.” (Martinetti)

Ha az ima varázslás, akkor varázslás a szíveddel, az érzéseiddel – de nem a „valósággal”. Az imádkozó tudja a titkot: ha a szív megváltozik, ha az érzések áthangolódnak, a világ is megváltozik. Másként lesz erőnk abban dolgainkat rendezni, másként lesz értelme reggel felkelni.

A hagyomány figyelmeztet a hiábavaló imára, többnyire a mágikus valóságváltoztatást értve alatta. A valóság már elvégeztetett, ahhoz nekünk alkalmazkodni kell, és nem eljátszani a gondolattal, hogy mi lenne, ha az mégis másként lenne. Ezért mondja a

Misna (Bráhot – Áldások traktátus 54a), hogy „A múlt föllött siránkozni annyi, mint hiábavaló imát mondani”. Példákat is ad, hogy érthetőbb legyen. Ha egy várandós asszony férje így szól: „Add, hogy fiam szülessen” – hiábavaló imát mond. Ha hazatérve azt látja, hogy lángol egy ház, és így szól: „Add, kérlek, hogy ne az én házam legyen” – hiábavaló imát mond. Hiábavaló, mert a valósággal szemben ima nem mondható, az idő nem megfordítható. Kérheted, hogy a levágott végtagod nélkül teljes életet tudj élni, de azt nem, hogy visszanőjön, mert az hiábavaló kérés lenne.

2. Az imádkozás nem szükségleteink listázása.

Nem azért van, hogy Istent kioktassuk szükségleteinkről, amelyeket amúgy is ismer, jobban, mint mi, higgyük el. Jobban tudja, mert mi a vágyaink szerint tájékozódunk, de Isten a mi szükségleteinket nézi. Valós szükségleteinket.

Nem azért imádkozunk, hogy Istent akaratainkhoz igazítsuk, hanem hogy a mi akaratainkat igazítsuk Istenhez. Nem az órát állítjuk az érkezéshez, hanem az érkezést az órához. Az ima célja nem az, hogy az ember akarata teljesülést nyerjen a mennyben, hanem az, hogy Isten akarata nyerjen teljesülést a földön. (Brooks) Hogy mi ezt el tudjuk fogadni, hogy életünket rá tudjuk hangolni erre az isteni akaratra, és ennek eszközei tudjunk lenni.

Persze nem haszontalan tisztázni, hogy mire is vágyunk. De mindig figyeljünk oda a különbségre, hogy mi az, amire vágyunk, és mi az, amire szükségünk van. Mert ez a legtöbbször két külön dolog.

És még egy nagyon fontos dolog! A legtöbbször azért kell imádkoznunk, hogy miénk legyen az, ami már a miénk. Ritkán talán azért is, hogy valami olyan legyen a miénk, ami még nem az, de a legtöbbször azért kell imádkoznunk, hogy ténylegesen a miénk legyen az, amit már Isten rég nekünk adott. Hogy felismerjük, hogy észrevegyük azt, ami van. Hogy legyen végre tényleg miénk a mi gyermekünk, házastársunk, munkánk, időnk, hitünk. Hogy ne egy másik életre vágyva veszítsük el a miénket, hanem hazaérkezzünk abba, ami a miénk, és megtaláljuk benne a teljesség lehetőségét.

És kedves Testvéreim, mint tudjuk az emberi érintkezések világából, egy tranzakció mindig a köszönettel, a visszajelzéssel zárul. Ha valaki egy csomagot küld nekünk, csak akkor tud meggyőződni arról, hogy az célba ért, ha köszönetünkkel visszajelezzük ezt neki. Életünk tele van azzal, amit kaptunk. De az csak akkor lesz a miénk, csak akkor zárul le a tranzakció, ha hálánk érte visszajut Istenhez. Az emberek irányában ennek kötelezőségét fontosnak tartjuk. Hát itt is legyen az!

3. Harmadszor: Az imádkozás nem helyettesíti a cselekvést.

Az emberek vágyják, hogy fogyjanak le, de az evést nem csökkentik. Akarják, hogy legyenek egészségesebbek, de továbbra sem mozognak. Szeretnék, hogy kibéküljenek, de nem hívják fel a másikat. Akarják, hogy elérjék céljaikat, de a munkát, a tanulást nem fokozzák.

Az ima „hatékonyságának” egyik alapszabálya, hogy az ima után azonnal tégy úgy, viselkedj úgy, mintha már az lennél, akit imádban kértél, hogy lenni szeretnél.

Az ima olyan, mint az iránytű, amely a helyes cselekvés irányában visz. Kocsis hasonlattal: az ima a

legtöbb embernek olyan, mint a pótkerék. Ha baj van, előveszik. Pedig az ima nem pótkerék, hanem a kormány: mindig kézben kell tartani, hogy jó irányban haladjunk.

Fontos tudni, hogy az ima sosem a könnyű utat választja. Nem megkerüli a nehézséget, hanem keresztülvisz rajta. Mert az imádkozó ember nem kikerüli a megpróbáltatást, hanem vállalja azt, erőt kérve hozzá. Nem a könnyű rosszat választja, hanem a nehéz jót.

II. Akkor most pozitívan kérdezve: mi az imádkozás?

1. Az imádkozás zárandoklat Isten folyójának forrásához.

Hammarskjöld szellemi önéletrajzában azt mondja, hogy „Isten nem hal meg azon a napon, amikor mi megszűnünk hinni egy személyes Istenben, de mi meghalunk azon a napon, amikor életünket többé nem ragyogja be a teljesség fénye, a naponta megújuló csodálat, a minden ráció fölötti forrás.” Sejttem, hogy sokan vagyunk, akiknek az életét nem ragyogja be ez a teljességérzetből fakadó áhítatos csodálat.

Az ima egy folyamat, amely által megnyitjuk önmagunkat a lét misztériumába való belépésre.

Egy folyamat, amely által olyan mélyre jutunk önmagunkban, ahol az öröm és bánat fogalmai érvényüket veszítik, és ahová szavak csak egy darabig kísérhetnek el. Itt válik hozzáférhetővé az az erő, ami segít a korábban elviselhetetlennek tűnő veszteséggel szembenézni. Itt található a szeretetnek az a forrása, amelyre való képességünket mindig csak titkon mertük remélni. Itt található az a léthez való bátorság, amivel végre felismerhetővé és elfogadhatóvá válik életemben mindaz, amin nincs lehetőségem változtatni.

Az imádság nem csak befele kapcsol össze, hanem kifelé is: a mindenséggel és másokkal. A New York Times nemrég egy érdekes esetről számol be. Egy maszkos fiatalember fegyveres rablást készült elkövetni egy üzletben. Ott volt egy vallásos asszony, egy édesanya. (Úgy gondolom, hogy egy édesanya nem lehet más, mint vallásos, mert ő már testében megtapasztalta a lét nagy misztériumát.) A térdre kényszerített asszony pedig mindenekelőtt nem magáért imádkozott, hanem a fiatalemberért. Azt kérte, hogy adjon Isten a fiúnak belátást, hogy itt és most véglegesen ne rontsa el az életét, ne kerüljön börtönbe, ne tegye tönkre szegény édesanyja hátralevő napjait. Az ima által az asszony nem egy fegyveres bűnözőt látott, hanem valakinek a gyermekét, egy megtévelyedett fiatalembert, egy jobb életre érdemes embert.

Az ima egyik nagy csodája, hogy megtanít egy kicsit Isten szemével látni. Akit haragunkban, gyűlöle-

tünkben, irigységünkben ellenségnek látunk, az imánkban Istennek egy másik gyermeke, aki ugyanúgy értelmet keres életének, aki ugyanúgy szenved, és aki ugyanúgy boldogságra vágyik, mint mi. Mert az imádkozás zárandókat Isten folyójának forrásához, a teljesség forrásához. Itt válik valósággá számunkra, amiről az ApCsel-ben olvasunk: „Istenben élünk, mozgunk és vagyunk.” (17,28)

2. Az ima a lélek anyanyelve.

Az ember lelke mindig az isteni Lélekkel, tehát lélek a Lélekkel tud kapcsolatot létesíteni. Úgy is mondhatnánk, hogy az ember úgy van „tervezve”, hogy mindig kapcsolatba tudjon lépni léte forrásával. Bármilyen élethelyzetben. De nem akárhogyan: csak a Lelken keresztül. Csak a lélek tud a Lélekhez beszélni. Kapcsolódásunk a nagy mindenséghez lelkünk által történik.

Minden istentiszteletünkön elhangzik a Jn 4,24: „Isten lélek, és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” Itt a görögben az áll, hogy *en pneumatí*, aminek a jelentése: Isten Lelkében, azaz Isten Lelkétől áthatva. Imádkozni annyi, mint Isten Lelke által áthatottnak lenni.

Itt tudjuk tisztázni a gyakran felvetett kérdést, hogy vajon lehet-e másnak ártani az ima által? Lehet-e rossz dolgokért is imádkozni? Nem lehet! Épp a miatt nem lehet, mert csak annak az imának van ereje, amely a Lélekben történik, az ima „energiájához” csak a Lélek által férünk hozzá. Márpedig a gyűlölettel teli szív, a harag hullámaintól tajtékzó indulat nincs áthatva Isten Lelkével. A nélkül pedig csak erőtlen szavak vannak, pusztá emberi vágyak.

Olyan gyönyörűen mondja a Préd 7,9: „Ne légy hirtelen a lelkedben a haragra; mert a harag a bolondok kebelében nyugszik.” Ott, a bolondok kebelén!

Testvérem, senki nem érdemli meg, bármit tett is ellened, hogy elrabolja tőled a lélek nyugalmát, és ezáltal az ima lehetőségét. Senki nem érdemli meg, bármit tett is ellened, hogy elvegye tőled a létezésed forrásával való összekapcsolódás lehetőségét. Senki és semmi miatt nem felejtethed el lelked anyanyelvét!

3. Az imádkozás a belső szoba csendje, lelki intimitása.

Ahogy Jézus mondja: „amikor imádkozol, menj be a te belső szobádba”. Első értelmében az ókori palesztinai házak hátsó kis, zárható kamrájára utal a „belső szoba”, a ház egyetlen olyan helyére, ahová valaki a többiekől félrehúzódhat. De tudnunk kell, hogy a kifejezés összekapcsolható a Szentírás egy sokkal mélyebb értelmű szemléletével. A Bibliában Istennek számos elnevezése van. A héber hagyományban Isten egyik megnevezése *Ha Makóm*, amit általában a mindenütt jelenlévővel szoktunk visszaadni – az angolok az *omnipresent*, a németek az *allgegenwärtig* kifejezéssel –, valójában azt jelenti, hogy a Hely. Isten a Hely. A

hely körülötted, a „világ”, amelyben létezésed térbeliséget nyer, így bármerre mész a világban, mindig Istenben mozogsz. De egyszersmind a hely benned, amely kitölthetetlen bármi egyébbel. Szíved középontja. Valódi otthonod, amit mindenhová magaddal viszel. És a cím a borítékon, amit mindig keresel. Itt lakik a csend, innen ered minden, ami élet. A legbensőbb szoba, amit senkivel és semmivel nem oszthatsz meg, ahol Istennel át nem ruházható, végső magányban élsz. És mégis itt osztozunk az összes létező sorsában, itt találkozunk bennünk minden, mi valaha volt és valaha lesz. Itt vagyunk mindennel egyek. Itt suttog, ki imádkozik, itt időzik, aki meditál.

Az ima által Isten belép erre a helyre, legbensőbb szobánkba. Belép oda, ahol mindig is otthon van, csak mi ezt gyakran elfelejtjük.

III. Hogyan imádkozzunk?

1. Imádkozzunk szavakkal.

Az ima beszélgetés, közösségben levés Istennel. Mi gyakran bizalmatlanok vagyunk a szavakkal, mert azok gyakran cserbenhagynak minket, erőtlének és esetlenek ajkunkon. És valóban igaz, hogy nem csak szavak által lehet kommunikálni. De ne becsüljük le a szavak erejét! Bátorítok mindenkit, hogy próbálja megfogalmazni a maga „mintaimáját”. Érdemes elidőzni annak a megfogalmazásával, amiről úgy érezzük, hogy néhány sorban a legjobban kifejez minket. Keressük azokat a szavakat, amelyek a szívünkben fakadnak. Érdemes lenne ilyen csoportfoglalkozást tartani a gyülekezetekben.

Egy dél-kaliforniai, mexikói közösségben voltam, ahol nagyon sok a kóbor kutya. Itt jutott eszembe valami, ami azóta is foglalkoztat. Ismerjük azt a jelenséget, hogy a kutya valahogy érzi a félelem szagát, de ugyanúgy a jó szándékát, a nyugodtságát is. Az állatgondozókat a legritkábban támadják, ők valahogy úgy tudnak közeledni. Bocsánat a hasonlatért, de úgy gondolom, hogy van itt egy fontos hasonlóság az imára nézve. Istent nem annyira a szavak érdeklik, hanem a hozzá közeledő ember lelkének az illata, a szívének az illata. Istenhez mindennek előtt az a mély valami jut el belőlünk, amit a legegyszerűbb most a lélek illatának nevezni. Időnként jó megállni, és megkérdezni magunktól: vajon most milyen illata van a lelkemnek? Van benne virágos rét, szépen kel fel benne a nap? Ragyogja-e be a szeretet, a jó szándék? Netán félelemmel van tele? Irigységgel, haraggal, gyűlölettel?

A Szentírás gyakran beszél így a hamis imáról: „A nyelvük közel van, de szívük távol.” Tehát minden imádkozásnál alapvető a lélek illata, a szív közelsége. Szavainkat ebbe a tintába kell mártanunk ahhoz, hogy az Örökkévaló fénytörésében is olvasható legyen. Jó emlékezni John Bunyan intésére: „Amikor

imádkozol, inkább legyen a szíved szavak nélküli, mintsem szavaid szív nélküliek.”

Írjuk meg a magunk imáját! Nem kell ehhez lelkésznek lenni, csak embernek. Legalább estére és reggelre. Én például reggel arra gondolok, hogy minden nap egy szimfónia, egy gyönyörű dallam. De csak akkor hallom, ha megfelelően hangolt vagyok. Gondolom, mindenkinek ismerős a jelenség, ahogy koncert előtt a zenészek hangolnak. Mindig előtte, sosem utána! Mi értelme lenne először játszani, aztán utólag hangolni? Minden reggel be kell kapcsolni a transzcendenciát az életünkbe. Minden reggel be kell hangolni a lelkünket, hogy szépen játszassuk és hallgassuk a nap dallamát.

Este adjunk hálát mindazért, amit megélhettünk, akikkel találkoztunk, amit tanultunk, és kérjük Istent, hogy őrizze meg lelkünket, a miénket és szereteteinkét az éjszaka folyamán.

Az évek folyamán annyi változást ígérő receptet kipróbáltunk. Íme egy, ami biztosan működik, mélyreható, látható változást hoz: minden reggel ébredés után érezzük át, hogy milyen jó élni, majd mondjunk el egy félperces imát!

2. Imádkozzunk csendben.

Gyakran félünk a csendtől. Sokan azért nem jutnak előbbre az imádkozásban, mert nem tudják, mit mondanak, a csend pedig feszélyezi őket. Amikor legközelebb nem jönnek szavak ajkadra, gondold arra, hogy nem biztos, hogy most beszélned kell. Talán most hallgatnod kell! De fogalmam sincs, hogyan kell imádkozni, hallom a bizonytalan kérdést. Nem kell tudni, csak engedni kell, hogy a csend a lelked körülölelje. Olyan gyönyörűen fogalmaz Pál: „gyöngeségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkozni.” (Róm 8,26–27)

A Zsoltár így figyelmeztet: „Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten.” (46,11) Mert ha elcsendesedünk, elcsendesednek a világ kisistenei is (a média, a politika, az ügyeskedők, haragosaink). Elcsendesednek vágyaink is, és egyre közelebb kerülünk ahhoz a Forráshoz, amiről már beszéltünk.

Csak hallgassunk, és várakozzunk! Nem kell semmit tenni. Hallgatni, és várakozni. Engedni, hogy megtaláljon a Lélek, engedni, hogy befogadjon a belső szoba. Istent nem lehet kényszeríteni. De miért is kellene? Az ima a szív csendjében magától megszületik!

3. Imádkozzunk titkos társalgással. Két évtizede meditálok. Egy évtizede tanítom is. Ez egy ideig ha-

tással volt az imaéletemre: úgy éreztem, hogy a meditálás több csennddel ajándékoz meg. Aztán hiányérzetem támadt: hiányozni kezdett a derűs, titkos társalgás Istennel. Bevallom, ezt sok-sok évvel ezelőtt a *Hegedűs a háztetőn* című filmből tanultam, ahol Tevje, a tejesember, szüntelen társalgásban van Istennel. Amikor láttam, szíven talált, mert arra gondoltam, hogy ennél unitáriusabb formája az imádkozásnak nem létezik. Azóta nagyon sok kedves hívünk számolt be arról, hogy ők is ilyen titkos, derűs társalgásban élnek Istennel. Amikor ilyenről hallok, mindig nagy öröm tölt el. Mert tudom, hogy mekkora értékkel bírnak: ezt a szüntelen, derűs társalgást nem adnám semmiért!

Összegzésként

Arra buzdítom minden kedves hívünket, hogy éljen ezzel a legnagyobb erőforrással, amivel ember bírhat. Közel maradva a hagyományhoz próbáljuk megtalálni a *keva*, az állandóság, és a *kavanna*, a belső késztetésből fakadó imádkozás közti egyensúlyt. Legalább reggel hangoljuk be lelkünket az előttünk álló nap dallamára, mondjuk el pár soros imánkat, hogy általa bekapcsoljuk a transzcendenciát életünkbe. Amikor van lehetőségünk, időzzünk a csendben, és engedjük, hogy a Lélek szóljon. És meg ne feledkezzünk a titkos társalgásról!

Ma sem gondolom másként, mint ahogy az Unitárius Ösvény fogalmaz: „Van, amikor mi beszélünk, és Isten hallgat; van, amikor Ő beszél, és mi hallgatunk; van, amikor egyik sem beszél, és mindkettő hallgat; és van, hogy egyik sem beszél, és egyik sem hallgat: csak a csend van. De együtt haladunk az úton, útitársak vagyunk. Ilyen Isten-tudatban éli mindennapjait az unitárius ember, állandó, derűs, hangtalan társalgásban Istennel. A belső szoba meghittségében.” Örök pünkösdben.

Pár dolog, ami miatt nem indulsz el

GERGELY EDÓ

• Látom, kotyvaszt. Alig látok, mert még nagyon álmos vagyok. De azért a figyelmem ott van. Gondosan, mégis ösztönösen csinálja. A reggeli félhomályban a téglék fölé hajol. Mit készítesz? – kérdelem meg végül. Izzadsággátlót. Mivel én is kutyultam már magamnak ezt-azt, megkérdelem, hogyan kell használni. Csak úgy bedörzsölöd, mutatja. Szinte nem is kérdelem, hanem kijelentem, kipróbálom. Másnap reggel mondom neki, én ezt megveszem. Nem akarja eladni, hanem ide akarja adni. Akkor nem kell. Egy darabig megy a vita, aztán mondom neki, én minden barátnőmmel így csinálom. A keramikus barátnőmtől, ha rendelék kerámiát, akkor kifizetem. Ha akar adni kedvezményt vagy ajándékot, akkor elfogadom. Ugyanígy az asztrológus barátnőm esetében, ha asztrogramot rendelék. Ha valaki ebből él, akkor neki én ki akarom fizetni, amit ad. El vagyok ragadtatva a keveréktől. Miért nem készítesz egy blogot, nyitasz egy csoportot és adod el ott a dolgaid? Hát... feleli, s közben valahol máshol jár, a nekem ügysem sikerül, én ügysem vagyok elég jó negatív mantrájában, annyian vannak ebben a városban, akik ilyesmiket csinálnak. Ennyi az érve. És tudom, erről írni fogok, mert írni kell.

Pár dolog, ami miatt nem indulsz el:

1. Annyian csinálják már, esélyem sincs labdába rúgni.
2. Amit én tudok nyújtani, ügysem kell senkinek.
3. Vannak nálam jobbak.
4. Mit szólnak a szüleim, a párom, a gyermekem, a barátok, a tanáraim, a kicsi kutya.
5. Nincs elég időm.
6. Nincs rá pénzem.
7. Félek a kudarctól.
8. Mélyebb dolgokkal kívánok foglalkozni, ez nem eléggé hasznos, spirituális, gyakorlatias, tiszta, megvilágosodott (stb.)
9. Húsz éve más szakmám van, nem röhögtetem magam.
10. Túl öreg vagyok.

Kérlek, folytasd nyugodtan. Aztán fuss neki úgy, ahogy én is teszem most. Nézd meg, mi lesz belőle.

Először is, szereted csinálni? Mit? Azt, amit, mindegy. Azt a dolgot, amit, még önmagad előtt is titokban, kutyulsz. Legyen az egy sál, egy krém, egy regény, egy felfedezés, egy új út a megvilágosodáshoz, alternatív jóga, kortárs zene vagy tánc, megnevezhetetlen valamicsoda, hajmeresztő ízkeverékek stb.

Ez az egyetlen kérdésem: szereted?

Ha igen, akkor végezd. A következő ízek fognak bekeverni néha a szenvedélyes szeretettel-szerелеmmel végzett dolgod édes ízébe: keserűség, elkeseredés, ki-

ábrándulás, magány, elhagyatottság, kudarc, harag, méreg, féltékenység, alacsony önbecsülés, egyáltalán-mirevalóez stb. Ilyenkor rajtam mi segít? Eddig csak egyetlen egy dolgot találtam, és szüntelen ehhez térek vissza, ahhoz, hogy mindentől és mindenkitől függetlenül végzem a dolgom.

Nem törődöm mással, csak azzal, ami az én dolgom, és amit szeretek. Azzal foglalkozom, hogy a tőlem telhető legjobban, legszebben, legéberebben és legnagyobb ÖRÖMMEL végezzem. A fókuszom ide viszem vissza.

Sütő Zsolt felvételei

És akkor nem azzal foglalkozom, hogy hányan csinálják már, és milyen profin. Nem akarok labdába rúgni, mert más dolgom van.

Ha szeretettel végzem, akkor az út a jutalom maga.

Nem azon töprenkedem, kell-e valakinek. Nekem kell, mert szeretem. Mert szerelem. A rákészülés olyan, mintha csak randira, maga a foglalatosság, mintha csak kedvesem ölében. Dobog a szívem, érzem, hogy élek. Hogy eleven vagyok. Hogy jó itt lenni. És ez kiárad másokra is, kirezeg, és lesz, aki majd fogja az antennáival, és egymásra csatlakozunk. Fog kelleni, de nem azért, mert jó a marketingem, hanem mert szeretetből fakad, és ez kell, erre mindannyian szomjazunk.

Mindig lesznek nálam „jobbak”. Miért tettem időzjelbe? Mert mindig lesznek, akik számára akkor és ott pont te leszel a jó. És a nálam jobbaknak csak örülnöm kell, hiszen van, akitől tanulhatok. Ha nem tudok tanulni tőle, ha versenytársként tekintek erre a nálam jobbra, akkor a fókuszot visszafordítom az örömré, és akkor a hajsza helyét átveszi a tánc, táncolok saját alkotásommal. Mozgásban maradok, de nem versenyzésben.

Minél mélyebbről fakadó a szeretet, minél őszintebben vagyok jelen, annál inkább nem fog senkit érdekelni a „mit szólnak a többiek” klánból. Egyszerűen békén fognak hagyni, és lehet, idővel csatlakozni fognak. Ha nem azért teszek, vagy nem teszek valamit, mert tartok valakitől, a negatív kötés helyét átveszi a másikat tisztelettel békén hagyás jóleső szabadsága.

Eleinte elcsened az időt ezekre a csemegékre. De ahogy átkerül a fókuszod a lényegtelen dolgokról a szíved számára lényegesre, a te szívenergiád, életerőd, lényegében életed is átkerül ide, a lényed közepébe. A többi, ami addig volt, lassan leépül, és egyszer csak már nincs visszaút, váltanod kell, mert beérett a belső idő. És akkor már nem kell erre időt szakítanod, mert ez lesz az életed.

Ha szereted, amit csinálsz, akkor az számodra a legnagyobb szentség.

Fizesd meg az árát. Mindig van valamennyi pénzünk, a kérdés az, mire költjük. Amikor elmentem Horvátországba, a jógatáborba, volt 2000 lej adósságom. Nem szoktam eladósodni, elég rossz érzés volt. És akkor ott jött az a jógatábor. Csak azt tudtam, el akarok menni. És olyat tettem, amire azt mondtam, ilyet soha nem tennék, kértem kölcsön még 2000 lejt, hogy el tudjak menni. Akitől kértem, annak őszintén elmondtam, mire kell, azt is, hogy nem tudom, mikor adom vissza, mert előbb a másik adósságom kell törlesztenem. Elmentem, váratlan és kiszámíthatatlan új kanyart vett az életem, egész nyáron telemián, bazsalikomom és paradicsomon éltem, november végére törlesztettem mindkét adósságom.

Aztán megtanultam nem kölcsönt kérni, hanem támogatást. De soha nem akartam olcsón megúszni a dolgokat. Mindennek megfizetem az árát. Ha valaki támogatást nyújt vagy kedvezményt, szívesen fogadom. De azt, ami számomra fontos, azt mindig megfizetem. Sok olyan embert ismerek, aki nálam jóval jobban áll anyagilag, mégis fukar, állandóan fogához veri a garast, kéri a kedvezményt, ott akar spórolni, ahol nem kéne. Az ilyen ember szüntelen szegénységben él. Kínlódik. Kínozza a „nekem soha nem elég”, „az élet velem mindig igazságtalan” velőt maró érzése. Fizesd meg a tanulás árát, úgy, ahogy a tengerparti nyaralásra, az új vagy turkálós ruhákra, a könyveidre, az étteremre, a kocsmára sem sajnálod a pénzt. A pénz anyagi energia. Tőled függ, mibe fekteted.

S nyugodtan félhetsz a kudarctól. Lesz benne bőven részed. Lesz részed arcpirító jelenetekben, megálázásban, cserbenhagyásban, elrontásban, összeomlásban. A lényeg, miért csinálod? Ha szeretetből csinálod, amit csinálsz, bele fog férni, és mindannyi-

szor újjá fogsz születni. Ha azért, mert imidzset, egót, karriert, pénzt akarsz csinálni belőle, akkor akár bele is halhatsz a kudarcba. Tehát érdemes félni tőle, biztosan nem úszod meg. Ha akkor ér a kudarc, amikor

amúgy is kifulladás a téma iránti szereteted, akkor egyenesen áldásos lehet, legalább új, eddig még felfedezetlen dolgok felé fordulhatsz.

Ha szereted, amit csinálsz, akkor az számodra a legnagyobb szentség. Legyen az egy fülbevaló horgolása, vagy a legújabb kiállításod megnyitója. Összekapcsolódsz a szíveddel, és a láthatatlanból meghívod az isteni energiát a láthatóba. Megnyilvánítasz. Mi lehet ennél fontosabb?

Nem számít, hogy hány éve ismernek úgy, mint Zsuzsika, az asszisztensnő. Ez csak egy szerep. Valami, amit eddig játszottál. Lehet, szívvel-lélekkel, lehet, kényszerűségből. Lehet, hogy ezzel az új dologgal soha nem fogsz akkora elismerést kivívni, mint a régi szakmáddal. De gyakran leszel boldog, és akkor az állandóan visszatérő hányinger helyét átveszi egy kellemes bizsergés a gyomorban. Nem állsz ellen a változásnak, és örömmel emészted meg az ételt, az életet. És akkor már nem mások fognak kiröhögni, hanem egyre gyakrabban kacagsz te saját magadon.

S ahányszor az fordulna meg a fejedben, hogy bármihez is túl öreg vagy, keresd meg az idős művészt, gyógyítót, író, énekest, tanárt, gondozót, bárki példaképeidet. Biztosan ismersz ilyeneket. Akik jóval negyven felett lendültek be. Nem a sikerért, hanem mert szerették. Szerették azt, amit csinálnak, és ez a szeretet lett az életük.

Én gyakran gondolok Szabó Magdára, Etká anyórára, Julio Iglesiasra, ez utóbbi kettőre főleg, mert a tragikust tudták átminősíteni és kihozni a legjobbat hátralevő életükből. Most hirtelen ők jutottak eszembe, de gondolkodj, sokan vannak, Többben, mint akik fiatalon belehalnak a nagy sikerükbe.

S ha már belendültek a gondolataid, fuss velük, fuss, és merj, és kiabálj a szabad ég alatt!

Szeress.

Csak ez számít!

Pünkösöd üzenete

Pünkösöd a kereszténység egyik legszebb, legmosolygóbb, legvarázslatosabb virága, a Szentlélek magasatos ünnepe. Minden földi teremtmények Ura ekkor nyilatkozik meg a legközvetlenebbül és legérthetőbben, mert a Szentlélek ünnepén pompázik legtarkábban a rét, a mező, a szántóföld, a gyümölcsöskert meg az erdő. Pünkösdkor szelídülnek meg a hegyi patakok, kristálytisztá vizüket csobogva hömpölygetik a nagyobb medrű patakokba, folyókba.

Pünkösdkor legillatosabbak a rózsák, pünkösöd napján érzi az emberi szív, hogy Isten csodatevő hatalma vesz körül bennünket, hogy szép és érdemes élni ennyi adomány boldog birtokában, és magasabb körbe kívánczik az emberi lélek, az isteni jóság birodalmába, s önmagára, isteni eredetére talál.

A meghasonlás, amelyről Jézus beszélt, a lélek koros állapotának gyümölcse. A meghasonlást másképp úgy fejezhetjük ki, hogy amikor az emberben élő energiák téves irányban működnek, akkor az egymásért való dolgozás, az összetartás és a családi, társadalmi s nemzeti jólétért való tevékenység megbénul, elakad, és a gonosz cselekedet hatalma válik úrrá az emberen. A meghasonlás kártékonyágát csak akkor vagyunk képesek érzékelni, ha ismerjük azt a sok áldást, ami a szeretet, a béke, a kölcsönös jóindulat nyomán támad. A szeretet a családban boldogságot és elégedettséget jelent még akkor is, ha nyomasztó gond lép a ház küszöbére. A béke a társadalomban fo-

kozott munkakedvet és eredményes munkavégzést eredményez. Egymás megértése, megbecsülése, segítése a közösségekbe (faluközösségekbe) tömörült egyéneket hozza egymáshoz közelebb, kiküszöböli a közösségen belüli lenézését, megszólást, nem feledtet el senkivel, hogy „honnan kelt fel”, még akkor sem, ha a sors keze által magasabb társadalmi kategóriába küzdhet fel magát. Mert egyszer fent, máskor lent. És érdekes módon egyesek csak akkor válnak igazi jó emberekké újra, amikor a „lent” bekövetkezik.

Az ember ember maradt kétezer év után is, hajlamai és képességei, vágyai és törekvései ugyanazok. Csak az élet mechanizmusa más, csak a külső megnyilatkozások módosultak a műveltség terjedése s főleg a technika gyors iramú tökéletesedése révén. A lélek, a szív, az agy semmiben sem változott. Sajnos, az ember az embernek ma is vetélytársa, barátja vagy ellensége. Ne áltassuk magunkat azzal, hogy jobbak vagyunk az őseinknél. Sőt az egyre súlyosabban ránk nehezedő gazdasági nehézségek miatt ingerlékenyebb lett az emberiség. De a XXI. században a magasabb kultúra magasabb követelményeket támaszt úgy az egyénnel, mint a társadalommal szemben.

A több tudás, a nagyobb jólét megszerzéséhez való képességet azért adta a Teremtő, hogy erkölcsiekben is megnemesedjünk, lélekben megjavuljunk, főleg abban a felebaráti szeretetben, melyet pünkösöd üzen nekünk, megerősödjünk, és annak megfelelően éljünk nap mint nap.

GÁLFALVI GÁBOR

Közösen a kitűzött cél érdekében

A Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör évekkal ezelőtt eldöntötte, hogy különös figyelmet fordít a szerszolgáltatási kérdések megoldására. Több alkalommal jelentkezett az igény a szociális gondokkal való foglalkozásra, amelyre nemcsak szavakkal vagy ígéretekkel, hanem cselekedettel is próbáltunk választ adni. Ezért is vállaltuk az együttműködést a Gondviselés Segélyszervezettel, jó szakmai és gyakorlati kapcsolatot kialakítva és azóta is fenntartva.

A lókodi Kiss Rózália öregotthon konyhájáról Zakariás Klára igazgatónő vezetésével meleg ebédet szállítanak az igénylők részére alapáron a két Homoród menti falvakba. Tódor Csaba lelkész elsőként vállalta fel Homoródszentpálon ennek a megszervezését és lebonyolítását. Azóta több településre szállítanak ebédet az öregotthonból az idős emberek nagy meglegedésére. Az önkéntes munkát értékelve azt tapasztaltuk, hogy az igényeket akkor tudjuk igazán teljesíteni, ha alkalmazott fogja felvállalni és teljesíteni a mindennapi tevékenységet. Így sikerült először Török Juditot, majd Gedő Erzsébetet alkalmazni.

A szükségletet elemezve 2015 késő őszétől felvállaltuk a sérültek szállítását rehabilitációs tevékenységekre Székelyudvarhelyre. Az első hónapokban ezt Török Jutka saját személygépkocsival végezte. Az új tevékenység végzéséről értesítettem Borboly Csabát, a Hargita Megyei Tanács elnökét, és egyben kértem a segítségét.

Ez év tavaszán egy autót bocsátottak a rendelkezésünkre, mellyel sérült személyeket szállíthatunk Székelyudvarhelyre a két Homoród mentéről. A Fiat Doblo autót a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság részéről Elekes Zoltán vezérigazgató, valamint Borboly Csaba 2016. április 12-én Lókodon adta át haszonbérleti szerződéssel az egyházkörnek.

Kérjük a két Homoród mentén élő unitárius testvéreinket, jelezzék, hogy a sérült személyek szállításában segíthessünk. Hisszük és valljuk, hogy a vallásosság megélését nemcsak szavakban, hanem tettekben is bizonyítanunk kell. Isten segítsen ebben az igyekezetünkben, és adjon lelki erőt a sérült személyeknek és családjaiknak.

SIMÓ SÁNDOR

A párbeszéd: a türelem forrása

E hangzatos cím sok mindent ígér annak, kinek van füle hallásra. A mai világban úgy tűnik, egyre sovánnyabb érték a hallás. Meghallani – a belső és a külső hangot. A külső hangot talán egyszerűbb, mert követeli a figyelmet. A külső hang a reklám, a reklamáció, a felhívás vagy legyen bármi, ami elég egyértelműen követeli a helyet a fülünkben, és sokszor túl is harsogja azt, ami belül szólalna meg. Ez a belső hang is lehet olyasvalami, amire nem szívesen figyelünk oda, mert belül is sért. Ilyenkor jól jön a külső hang, még ha siketítő is, mert elnyomja a kellemetlen belső hangot.

A belső hang olykor kellemes, mint a zene. Dallama is van, ritmusa és összhangzó. De hát eljutni ide, hogy ezt meghallani! Hang: beszélt és meghallott nyelv. Hang – értékek remélt vigasza. A vigaszra szoruló érték? Igen, mert az érték értelmet kíván, párbeszéd nélkül igencsak vigasztalan. Értelmes érték. A vigasz reménye? Igen, mert másképp okafogott és célszerűtlen lenne.

Most pedig lássunk egy körünkben már elfelejtett történetet. Ábelt arra kérte (volna) Káin, hogy

ne menjen megint a mezőre aratni az áldozat előtti napon. Várja meg, hogy egyszer áldozzon ő, és majd ha végez, utána jöhet ő is, az öcs. Ábelnek is és Káinnak is fontos volt az Istennek bemutatandó áldozat. Ábelt megszólította (volna) a testvére, de Ábelt megszólította egy belső hang is. Az ábeli belső hang: (az áldozati) kötelesség hangja. Káint is megszólította egy belső hang. Ez a hang az önismeret hangja és a testvéri szereteté. Káin belső hangja nem szólalt meg kint, mert nem volt elég önismerete és nem volt elég testvéri szeretete. Ábel a külső hangot nem hallotta (volna) meg, mert az (áldozati) kötelesség belső hangja túlharsogta (volna) ezt.

Tehát a történet változatlanul vigasztalan maradt (volna) Ábel és Káin számára. De közben (ha) Ábel odafigyelt (volna) testvére, látta (volna), hogy az oltáron nem fér el mindkettejük áldozata. Ha külön oltáron áldoznak, akkor mindig törtéhet valami nehézség: hol kezdődik az Ábel, és hol végződik a Káin áldozati helye, vagyis mekkora legyen a távolság a két oltár között, majd melyik legyen keleten, melyik nyugaton, délen vagy északon? Hogyan férnek el egymás mellett a külön oltáraik mellett, és ki gyújthatja meg elsőnek a tüzet.

Ezek csak példák, de sok más gond is felmerülhet, akár két oltáron, akár közös oltáron áldoznának. Vigasztalan volt Káin, mert látta, hogy Ábel is áldozni kész. Vigasztalan volt Ábel, mert látta, hogy Káin őreá tekint, és nem az áldozatára, és nem arra, akinek adja ezt. Egyedül Isten nem volt vigasztalan – Ő vigasztalni kezdte mind Ábelt, mind Káint, akik ismerték magukról a történetet, mert már számtalanszor végigjátszották, és mindig változatlanul. Ábel újra és újra odaállott Káin elé, amikor csak áldozatról volt szó. Káin pedig az ajtót kinyitotta a bűn előtt. Egy nap aztán valami megváltozott. Káin meglátta homlokán az isteni pecsétet, Ábel pedig letekintett a földre, és meghallotta, ahogy a kiöntött vére az égre kiált. Ekkor valami változás történt: Ábel és Káin beszélgetni kezdtek egymással. Amint beszélgettek, egyre szebb lett mindkettejük belső hangja, meghallották egymást. Végre látták, és méltányolták egymás áldozatának értékét. Saját áldozatuk előkészítése mellett érezték társuk áldozati illatát. Hallották, amint sercegett a tűz dallama. Ott pirult a reménység fénye az arcukon. Ekkor hallották meg Isten vigasztaló hangjából a szót: türelem.

SÁNDOR SZILÁRD

Énekvezér-továbbképző

Március 11–12-én az idén is sor került az unitárius énekvezérek továbbképzésére Marosvásárhelyen, a Bolyai Téti Unitárius Egyházközségnél. A kezdő és derekas ének után Nagy László helyi lelkész imája és áldása következett, majd kezdetét vette a munka. Dr. Molnár Tünde orgonaművésznő a jelenlevő 18 énekvezért egyenként meghallgatta, akik a templom orgonáján bemutatták tudásukat. Talán néhányszor szorongva, máskor izgulva léptünk a tettek mezejére, de a tanárnő csodálatos

nyugodtságával bátorított, dicsért, és hasznos információkat adott.

Másnap reggeli után dr. Strausz Imre Istvánnal tartottunk improvizációs bemelegítő gyakorlatokat, aki szellemességével feltöltött bennünket jókedvvel, frissességgel. Szép volt hallani a különböző hangszínek összhangját, ugyanakkor hangszálainkkal felkészültünk a Madaras Ildikó művésznővel való találkozásra. A művésznő az éneklés jó technikájára próbált bennünket rávezetni. Arra, hogy miként vegyünk helyesen levegőt, hogyan énekeljünk, mert miként elmondta: vigyáznunk kell hang-

szálainkra, mert azok el tudnak kopni. Köszönjük a nagyszerű szakemberek munkáját, minden találkozás célja, hogy bennünket építsenek, az pedig javunkra váljon, és ezáltal a közösség javára is.

Úgy gondolom, hogy mindannyian szeretnénk csiszolni tudásunkat, és egy kicsit jobbak lenni, így hát az ott tanultak és tapasztaltak erőforrásként szolgálhatnak számunkra. Legyünk mindnyájan nyitottak, és használjuk ki egyszer egy évben, március első hetében ezt a lehetőséget, amelyet nekünk, énekvezéreknek szerveznek.

SIMÁNDI TERÉZ

Fogarasi végeken

Bokor Csongorral, a magyar állam által támogatott Petőfi Program ösztöndíjasával, aki fogarasi szórványközösségben tevékenykedik, Andorkó Júlia Eszter szerkesztő beszélgetett.

• **Csongor, egy középiskolába jártunk annak idején, tudom, hogy a tartásos, tevékeny, széles érdeklődési körrel rendelkező diákok közé tartoztál. Megemlítenél néhány olyan fontos pillanatot az eddigi életedből, amelyet meghatározónak érzel?**

Középiskolás éveim alatt a Baróti Szabó Dávid Iskolaközpont diákta-
nácsának tagja, a városi és iskolai rendezvények állandó fellépője, szavalója voltam. Több országos szintű szavaló- és szép beszéd versenyen vettem részt, és értem el helyezéseket. (Pl. Atlantisz harangoz, II. díj, 2009, Kolozsvár.)

Ezen tevékenységek indítottak el a közösségi munka útjára, és ennek elismeréseként 2010-ben részt vehettem a Kanadai Rákóczi Alapítvány Diákok Határok Nélkül programjának Magyarságismereti Mozgótáborában, ezáltal pedig a Rákóczi Családi Kör tagjává váltam. Ez egy nagy fordulópont volt az életemben.

• **Hogy kerül egy erdővidéki fiatal Fogarasra? Milyen az élet Babis Mihály egykori tanárkodásának városában?**

Erdővidékről előbb Kolozsvárra, onnan cserediákként Budapestre, majd onnan kerültem végül Fogarasra. Felemelő érzés e nagy történelmi gyökerekkel rendelkező városban tevékenykedni. Főként úgy, hogy a gyökerek őrzői, a nagyszerű fogarasi magyar emberek és vezetőik az első perctől kezdve befogadtak, és támogatták a program megvalósulását.

Lakhelyemül az unitárius papi lak szolgál. Áldott jó emberek a fogarasi unitáriusok, akik ideiglenesen és nem hivatalosan énekvezérüknek is elfogadtak ittlétem alatt. A fogarasi magyarság életét, melynek október óta én is részese vagyok, a szórványsors okozta kö-

rülményekhez képest felelősségtudatosnak, mozgalmasnak és bizakodónak nevezném, hála a magyar történelmi egyházak vezetőinek és a még élő idős generációnak, akik nem hagyják elveszni szeretett közösségüket.

A legsúlyosabb probléma az anyanyelv használatának nagyfokú lemorzsolódása a fiatalok körében, melyet erőteljesen felgyorsít az intézményes magyar oktatás teljes hiánya.

• **A Petőfi Sándor Programot, amelynek célja a szórványmagyarságban tapasztalható rohamos létszámcsökkenés és identitásvesztés fékezése, a magyar állam működteti. Mesélnél arról egy keveset, hogy miként kerül kapcsolatba a programmal, hogyan működik a Petőfi Program?**

Hat éve vezetőségi tagja vagyok a Kanadai Rákóczi Alapítványnak, mely évről évre tehetséges határon túli középiskolás fiatalokat táboroztat Magyarországon, vezetőképzőket, találkozókat szervez a Kárpát-medence elcsatolt területein. Az alapítvány szervezői közül korábban többen részt vettek hasonló kormányzati ösztöndíjprogramokban. Tőlük jött tehát az in-

formáció, és a kanadai vezetőségtől származott az a fontos szakmai ajánlás, ami lehetővé tette, hogy pályázzak.

A Petőfi Sándor Programot, akárcsak a Kőrösi Csoma Sándor Programot, Magyarország Miniszterelnökségének Nemzetpolitikai Államtitkársága koordinálja. Jelenleg összesen ötven elkötelezett, a közösségi munkában jártas magyar fiatal tevékenykedik a Kárpát-medencei szórvány különböző területein. Erdélyben huszonketten vagyunk.

Minden ösztöndíjasnak van egy fogadószerkezete és egy mentora, aki egy személyben általában a fogadószerkezet vezetője is. A mentor szerepe elsősorban az, hogy koordinálja az ösztöndíjas munkáját. Minden ösztöndíjas a fogadószerkezetnek és az illető helyi közösségnek igyekszik megfelelni, azt nyújtja, amire igény és szükség van. Ezért a tevékenységi körök eltérőek.

Fogarason a magyar nyelv oktatásának van a legnagyobb prioritása, ugyanis 2010 óta nincs magyar nyelvű iskola. Tautu Eszter nyugalmazott tanárnő eddig heti egy alkalommal tartott fakultatív magyar órát a gyerekeknek. Kezdetben ebbe a munkafolyamatba kapcsolódtam be én is, majd a programom önkéntes segítőjével, a párommal, Hollanda Tímeával közösen heti három alkalomra bővítettük a fakultatív magyar foglalkozások számát. Elindítottuk A magyar nyelv délutánja programot: Minden hét csütörtökén, délután 3 és este 7 között magyar órákat, nyelvgyakorlatokat, egyéni és csoportos foglalkozásokat tartunk. Szombatonként ifjúsági énekeket tanulunk, népi játékokat játszunk, és kézműves foglalkozásokat is szervezünk a lelkes fogarasi gyerekeknek.

● **A magyar nyelv délutánja mellett még milyen programot indítottál útjára?**

Még a program elején, október közepén elindítottam a Babits Mihály Önképzőkört. Az előzetes elképzelés szerint, ha csak közbe nem jöttek egyházi ünnepek vagy más, bejáratott események, minden második hét keddjén sokszínű, érdekes előadásoknak adott otthont és teret a református egyház előadóteremnek kitűnően hasznosítható gyülekezeti terme. Igyekeztem mindenféle érdeklődési körnek megfelelni. Az önképzőkör meghívottjaként fellépett már például színjátszócsoporthoz (VADFIE-Isten a metrón), politológus-jogász, profi színművész, hidrológus, etnográfus, zenész-énekes, legutóbb a Felsőrákosi Asszonykórust hívtuk meg. Szórólappal, plakátokkal, személyes hirdetésekkel, egyházi segítséggel és online is népszerűsítettem ezen alkalmakat, de bevalom, ekkora népszerűségre magam sem számítottam. Túl vagyunk már a sokadik száz fő feletti nézőt számláló előadáson.

A 20-30 tagot számláló, főként idősekből álló aktív mag az önképzőköri körön kiegészül fiatalokkal, nem kifejezetten aktív egyháztagokkal és a környező falvak érdeklődő magyar lakosaival. Az Önképzőkör hivatalos facebook oldalán közzétett videók, fotók esetenként többbezer megtekintésig jutnak el, így az oldal rendkívül jó kapcsolattartó felületnek is bizonyul az elszármazott fogarasiaknak, és információs felületnek a világ szóróvány iránt érdeklődő magyarságának. A facebook oldalt a Petőfi Sándor Program hivatalos oldala is megosztotta. Székelyföld földrajzi közelsége és az én személyes kapcsolati tőkéim indította el a moz-

galmat, de most már kezd túlnőni ezen. Folyamatosan keresnek meg előadók, akik el szeretnének jönni hozzánk, és nagyon sok helybeli is megkeres azzal, hogy kit szeretne Fogarason látni és hallani.

● **Szíveden viseled nemzedeked sorsát, a kicsik közt a legkisebbek felé fordultál, amikor a szóróványmagyarság ügyét vállaltad fel. Ehhez, azt hiszem, jó adag bátorság is kell: szembenézni a lemorzsolódással, a tehetetlenséggel. Mi ad neked erőt?**

A kezdetekben maga a kihívás adta a lendületet. Időközben sikeresnek bizonyuló ötletek, próbálkozások, a gyerekek magyar tudásának, identitástudatának szemmel látható fejlődése és a közösség elégedettsége, a sok-sok pozitív visszajelzés adott értelmet és újult erőt a munkámhoz. Minden egyes olyan élmény, amikor a helyiek megdicsérnek, rám mosolyognak, megfogják a kezem, és biztatnak, hogy csak így tovább. Mindig megmaradnak az egyik zenés önképzőkör után, egy idős hölgy hozzám intézett szavai: „Azt kívánom neked, hogy olyan sikeres légy, amilyen boldogságot okoztál ma a szívemnek.” Ez a mondat talán egész életemben elkísér.

● **A Magyar Unitárius Egyház keretén belül a Petőfi Program ösztöndíjasaként tevékeny-**

kedsz a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör esperesi hivatala támogatásával is. Hogy látod, milyen szerepe lehet az egyháznak, felekezeti köziségnek mint olyannak a szóróványlétben?

Egyház nélkül nincs szóróvány és nincs megmaradás sem. Nem véletlen, hogy a Petőfi Program fogadószervezeteinek nagy része egyházi intézmény. Fogarason minden kisebb vagy nagyobb közösségi tevékenység, rendezvény, a fakultatív magyar órák megtartásának lehetősége is a történelmi egyházaink falain belül, csakis az egyházi vezetők ko-

ordinálásával és támogatásával valósulhatnak meg. A kezdetek kezdetén, amikor Fogarasra érkeztem, a mentorom, Török István esperes úr találkozót szervezett a fogarasi egyházi vezetőkkel, és megbeszéltük a lehetőségeket, prioritásokat. A programok megszervezését és lebonyolítását, ahogy a gyerekek oktatásához szükséges eszközök beszerzését is, a fogadó szervezetem támogatta. A katolikus egyház működteti az ökumenikus dalárdát, melynek tevékenységébe én is bekapcsolódtam. A rendszeres bibliaórák és közösségi programok szervezése mellett a legnagyobb lélekszámú Fogarasi Református Egyházközség ad helyet az általam szervezett önképzőköri köröknek, ahogy a május 7-én esedékes I. Fogarasi Magyar Napnak is, melyet a Kovászna Megyei Művelődési Központ támogatásával, nagyrészt erdővidéki önkéntesek és előadók segítségével szervezünk. Tevékenységi területem kiterjed a Fogarastól 18 km-re fekvő Halmágyra is, ahol a szeptember óta szolgáló evangélikus lelkész-házaspárral szorosan együttműködve változatos közösségi programokat szervezünk.

• **Mióta vagy Fogarasra kihelyezett ösztöndíjas? Volt az eltelt időszakban olyan esemény, mozzanat, amire azt mondanád, ezt mindenkinek látnia, tapasztalnia kellene?**

Szeptember 1-je óta vagyok Fogarason. Nem egy eseményt, hanem egy eseménysorozatot szeretnék kiemelni, amely a Babits Mihály Önképzőkörhöz kapcsolódik. Azokat az alkalmakat, amikor létszámtól függetlenül szinte mindig érezni lehetett, hogy megtelik lélekkel a terem. Amikor a vargyasi fiatalok visszaidézték az egykoron Fogarason is működő színjátszó-csoport hangulatát, amikor a helyi kis szórványközösség tiszteletére

Fogarasra érkezett Csadi Zoltán neves magyarországi színművész, amikor több mint száz ember vett részt Kolumbán Sándor bardoci világtalan zenész megható előadásán, vagy amikor legutóbb a felsőrákosi asszonyok a népdal és a népviselet együttes hatásával a közönség arcára szemmel láthatóan örömet varázsoltak, hangszílyosan kifejezte azt, hogy amíg vannak ilyen alkalmak, addig jó érzés magyarnak lenni egy tömbmagyarságú erdővidéki faluban és a szórványban is.

• **Cikkeidet olvasva (<http://www.petofiprogram.hu/hirek/bokor.csongor>) úgy látom, hogy**

az identitáserősítő programoknak egy igen fontos „mellékhatása” van: a résztvevők emberileg, lélekben töltekeznek egy-egy előadás, esemény alkalmával. Mintha a szórványban élők sorsa szembesítene a szeretetlenséget, a közöny áldatlan következményeivel, mintha egyszerre lenne megerősítés és szemrehányás a szórványban élő embertársaink életére...

Igen, így van. Jó látni, hogy az összetartozás érzése átível a felekezeti hovatartozás felett, örülök, hogy tehetek valamit a szórványban élőkért. És azt is el kell mondanom, hogy nem csak adok, hanem rengeteget kapok is.

Unitárius szórvány Nagymadarászon

Nagymadarász közigazgatásilag Erdőd városhoz tartozó falu Szatmár megyében, a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 1119 lakossal rendelkezik. 2011 októberében 36 lakos vallotta magát magyarnak a Mór család egykori ősi birtokán. A Partium történelmi régió eme településén unitárius vallásúak is élnek.

A tordaszentmihályi származású Sárpatoki Csaba Lajos állatorvos idén, a húsvét előtti 4. vásár-

nap részt vett a Szatmárnémetiben tartott istentiszteletünkön. Nem egyedül érkezett: hitvestársa, Rozália, a nyilvántartásba vétel során közölte: szórványközösségünk tagja kíván lenni.

E történet eddig nem rendkívüli, a fejlemények viszont figyelmet érdemelnek. A Sárpatoki házaspár adatközlése alapján sikerült Nagymadarászon meglátogatni a háromgenerációs családot. Sárpatoki Csaba igent mondott ajánlatomra: nagyobbik fia, Levente, az idei szatmárnémeti unitárius konfirmándus csoport tagja lehet, és vele

kiegészülve négyen tehetnek választ unitárius hitükről. Őt idézem: „Azt szeretném, hogy Levente fiam idén konfirmálhasson. Tudom, milyen érzés egyedül konfirmálni, Sebe Ferenc lelkész idejében egyedül konfirmáltam.” Reményeink szerint a nagyobbik unoka, Levente, konfirmálni fog Szatmárnémetiben.

A Sárpatoki családban jelen van az unitárius folytonosság. Adja Isten, hogy a kisebbik unoka, Patrik is részese legyen ennek az elkövetkező években!

PÁLFFY ANNA-MÁRIA

Csíkszeredai virágvasárnap

A hideg idő ellenére is megtelt virágvasárnapkor a csíkszeredai unitárius templom.

Az istentisztelet végén Solymosi Alpár helybeli lelkész bemutatta egyházközségünk új zászlóját, amelyet Faluvégi Irma hívünk készíttetett és ajándékozott az egyházközségünknek elhunyt férje emlékére.

Tiszteletes urunk Tamás József katolikus püspököt idézte, aki sze-

rint március 15-e a magyarság virágvasárnapja.

Templomunkban a március 15-ei műsor is virágvasárnap zajlott, mert a megelőző vasárnap keresztelés volt. A magyar szabadságharcra emlékező műsort a csíkszeredai nőszövetség Csuda kórusa kezdte, a forradalom hangulatát idéző népdalcsokkal valamint versekkel, amelyet László Csaba és két diák mondtak el.

Ezután a tiszteletes úr vezetésével alakult hangszeres együttes adott elő a szabadságharcra emlé-

kező, a korszakból származó dalokat: az együttes zenészei között vannak idősek, középkorúak, diákok, a szólista egy diáklány. Az együttes műsora magával ragadta a szép számú jelenlevőket: sokáig fogunk emlékezni a hangulatra, amelyet megteremtett.

A Jóisten éltesse Solymosi Alpár tiszteletet, minden esemény szervezőjét és lelkét, hogy még sokáig munkálkodhasson a csíkszeredai unitárius egyházközség és a város lakóinak javára!

KISGYÖRGY BORBÁLA

„Jégaszalás” a sepsiszentgyörgyi egyházközségben

Farkas Dénes, a többünk által jól ismert és (újabban) olvasott nyugalmazott lelkész április havának első vasárnapján a délelőtti istentiszteleten velünk együtt imádkozott. Megható volt együtt mondani hangos szóval a Miatyánkot, és felemelő volt hallani, amint egy anyuka ölében egy két és fél éves kisfiú hangos imádsága betöltötte a templomunk szent terét. Demény Ágnes lelkész nő arcára még jobban kiült a mosoly, a megelégedés, szépen szólt ajkáról a szószéki beszéd minden szava.

Tanácstermünk szűknek bizonyult, amikor sor került Farkas Dénes *Jégaszalás* című kötetének bemutatására, és az azt követő író-olvasó találkozáson történő kötetlen beszélgetésre. Kovács István lelkészünk bevezető gondolataiban azt fejtegette, hogy a lelkész elsődleges közvetítő eszköze az élő szó, amely a szónok fizikai jelenlétével, hangjával, kisugárzásával együtt tudja elérni és megszólítani a hallgatóságot. „Verba volant” – a szó elszáll, mondta, de ha bejárja az utat lélektől lélekig, ha nem is szó szerint, de megmarad: titokzatosan beépül a közösség tudatába, ahogy a táplálék a sejtjeinkbe. Azonban mit tegyen a lelkész, ha a „scripta manent” szerint szeretné a maradandóságnak megörökíteni gondolatait, kiadni prédikációit? Dicséretes dolog, de a leírt prédikációból éppen a múlandó pillanat illóolajának illata hiányzik, és azon túlmenően, hogy hasznos lehet hegy alatt abrakoló lelkészek inspirálására, aligha tud hatékonyan megszólítani. Ezért nem szeret lelkész létére sem prédikációt olvasni, csak hallgatni. A maradandóságba vésendő írásnak nem szószékre, nem az Isten nevében beszélés mankójára és nem palástra van szüksége, hanem éppen az ellenkezőjére: palástolatlan ingrevetkőzésre, meztelenségre, ahogy Nagy László írta: „Az én szívem játszik, ingemen átlátszik...” Talán ezért mondhatta az itt jelen levő Farkas Árpád is egy alkalommal, vitába szállva azzal, aki Szász Ferencet papköltőnek nevezte, hogy nincsenek pap-költők vagy pap-írók, csak költők és írók vannak – idézte lelkészünk.

Farkas Dénes sem pap-író, aki moralizálva bujkálna a nagy gondolatok mögé, hanem szívét-lelkét meg-

mutató, a világ dolgain őszintén nevetni és sírni tudó, nevetető és akár a könnyekig meghatni tudó író, akit nem a „szalonképes”, hanem az igaz, a valós dolgok érdeklik. Ezért van bátorsága tisztán és őszintén vállalni és adni önmagát, ezért hitelesek ezek a hárompercesek, még akkor is (talán pontosan ezért is), amikor a lelkészi mivolta vertikálitása is átdereng a sorokon.

Lelkészünk a méltató szavak után részleteket olvasott fel a könyvből.

A köszöntő után az író „vénülő papi szíve szeretével” – üdvözölte a nagyszámú érdeklődőt, olvasót. „Mindenki szereti, ha simogatják, én is...” – köszönt meg Kovács Istvánnak a méltató szavait. Megköszönte Mihály Antalnak és családjának, valamint Szentannai Dénes főorvosnak a könyv kiadásában nyújtott támogatást, Szász Ferenc lelkésznek szerkesztői, Máthé Sándor nyugalmazott lelkésznek tördelő szerkesztői munkáját.

„Ezek a gondolatok kikönyököltek belőlem” – szökött őszintén. „Nem lettem író, valószínűleg nem is leszek. Elhatároztam, hogy nem írok papi könyveket, értekezleteket.” Megemlítette Tamási Áron öccsének, Tamás Gáspárnak a történetét, hogy miként írta meg a *Vadon nőtt gyöngyvirág* című könyvét, amelyhez Kányádi Sándor írt előszót.

Felolvasta a *Szerenád* című írását, aztán felelevenítette a templomszentelésünk alkalmával megessett történetet, amikor néhai Szabó Árpád püspökünket gépkocsivezetőként hozta az ünnepségre. Amíg az autót elhelyezte, lemaradt a küldöttségtől, már nem volt férőhely. Jánosi József rendezőhöz így szólt: „a kormánytól jövők”. Azonnal segítséget kapott előpréseltetni magát az előjáróknak fenntartott helyre.

Ízelítőül még felolvasta a nagyajtai Taar Géza lelkész kibúcsúztatóján megessetteket, majd a *Kalamájka* című írását, mely írások mind-mind „csak egyszerűen lettek”.

Kovács István lelkészünk végül felolvasta a *Sírni volna jó* írást (a 19. oldal hárompercese), majd megköszönte a családi, meghitt hangulatot, a sírást és nevetést – amikor nevetünk, akkor is kicsordul a könnyünk – mondta –, mert a hiteles dolgokat a könnyeink mérik meg.

FERENCZI MÁRIA-MAGDOLNA

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

Az olcsó József

A gyermekek Józsefről és testvéreiről tanulnak.

– Mondd meg nekem, fiam – kérdezi a lelkész a szeretetiskolás növendéktől –, követtek-e el valami bűnt Jakób fiai testvérük, József ellen?

– Igen – felelt a fiú –, nagy bűnt és gonosztságot követtek el azok József testvérük ellen, mert nagyon olcsón adták el őt a rabszolgakereskedőnek!

(A *nevető Magyarország*. II. bőv. kiadás, II. köt., szerk. Gracza György nyomán)

NŐK VILÁGA

Máriák és Márták találkozása

PÁLFI ILDIKÓ

• „Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is – valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtetted.” (Albert Schweitzer)

A Kolozs-Tordai Egyházkör nőszövetségei 2016. április 9-én a Kolozsvár-Belvárosi Egyházközség tanácstermében tartották évi tisztújító közgyűlésüket. Erre az alkalomra 13 nőszövetség 43 képviselője érkezett, akiket a helyi nőszövetség tagjai szeretetteljes fogadtatásban részesítettek.

A zászlós bevonulás után Rácz Norbert helyi lelkész áhítatában a közösségi, gyülekezeti élet köszik-lára való építését emelte ki.

Dimény Csilla Júlia, az UNOSZ elnöke Keresztesi Polixéna körüli elnök üdvözlését is tolmácsolva nyitotta meg a közgyűlést, mely után Dimény József esperes, Asztalos Klára UNOSZ-titkár és Péterffy Enikő, a kolozsvári nőszövetség elnöke köszöntötte a megjelenteket.

Érdekes és tanulságos előadás hangzott el dr. Bakos Katalin orvosnőtől az öregedéssről, az arra való felkészülésről és elfogadásról. Köztudott, hogy az évek múlásával az életfunkciók működése változik, a teljesítőképesség csökken, de ezzel szemben nő az elmélyült tudás, a bölcsesség. Ha a test működésére vonatkozó „előírásokat” betartjuk, és felkészülünk minden életszakaszra, minden helyzetből ki tudjuk hozni a szépet és jót. Ebben a folyamatos munkában egészségvédő faktor az életbe vetett hit: nem félni, hanem élni kell!

Az ünnepi istentiszteleten Rácz Mária lelkész a Préd. 11,4 („Aki mindig csak a szelet figyeli, nem vet, és aki csak a felleget lesi, nem arat”) alapján szólt az egybegyűltekhöz, az énekvezéri teendőket Kiss Erika

látta el. Ezt követően Sánta Orsolya szavalatai, valamint Fodor Ilka Boróka (ének) és Timár Lilla (zongora) zenészműveit tették emelkedettebbé a hangulatot.

Istentisztelet után, a közgyűlést folytatva, beszámoló hangzott el Alsófelsőszentmihály, Aranyosrákos, Bágyon, Kolozs, Kolozsvár, Kövend, Magyar-szovát, Nagyvárad, Sinfalva, Torda, Torockó, Torockó-szentgyörgy és Várfalva küldötteitől, melyek sokszínű, reményekkel és aggodalmakkal is tűzdelt, de mindig a közösség megmaradásáért vállalt áldozatos munkáról tettek bizonyosságot.

A tisztújítás során a körüli nőszövetség vezetőségének összetétele a következő három évre így alakult: Keresztesi Polixéna elnök, Józsa Emese titkár, Péterffy Enikő és Balázs Katalin választmányi tagok.

Jó volt újra együtt lenni a verőfényes tavaszban, új energiákkal feltöltődni, tudva azt, hogy: „Amit teszünk, az csak egy csepp a tengerben, de ha nem teszünk, az hiányozna a tengernek.” (Teréz anya)

Ünnep a Bolyai téren

A Bolyai téri Unitárius Egyházközség nőszövetsége április 10-én lélekemelő istentisztelet keretében emlékezett az elmúlt negyedszázad eseményeire, örömeire, gondjaira. A szószéki szolgálatot Nagy László lelkész végezte a Jn 21,1–14 alapján. Megtisztelettel jelenlétükkel az UNOSZ képviselőjében Dimény Csilla elnök és Asztalos Klára titkár, valamint a Kövesdombi Egyházközség nőszövetségének tagjai. A prédikáció után következett Konrádné Kelemen Tünde elnökasszony beszámolója, amelyben az 1991-ben újjáalakult nőszövetség 25 esztendősi tevékenységét ismertette. Megszületésünkkel Kolcsár Sándorné tisz-

teletesasszony „bábáskodott”. Történetünkhöz hozzátartozik az a tény is, hogy 2006-ban megalakult a Kövesdombi Egyházközség és ugyanakkor a nőszövetség is. Kapcsolatunk nem szakadt meg, mert sok közös tevékenységünk van az Unitarcoop Alapítvány keretében, számon tartjuk egymást. A 25 év alatt kb. 140 asszonytársunk kapcsolódott be csoportunkba, és szomorú, hogy már 20 fölötti az örökre eltávoztak száma. Tevékenységünk sokoldalú volt, a szociális érzékenységtől az önművelésig, a családokra, gyermekekre figyeltől a sajátos erdélyi sorsproblémáink megoldásáig, a más felekezetű nőszövetségekkel való kapcsolattartásig, anyanyelvünk és hagyományaink őrzéséig igen széles a skála. Ünnepi műsorunk kereté-

ben verset mondott Bathó Erzsébet, Szeredai Irma, Nagy Réka, Kisgyörgy Emilia és Kedei Ibolya. Az UNOSZ képviselőjében Dimény Csilla elnöknő köszöntötte a jelenlevőket. Dr. Molnár Tünde orgonaművész játékaival zárult ünnepségünk. Istennek hálát adva és segítségét kérve kezdünk egy új korszakba, mert hiszszük, hogy nem hiábavaló a szeretetből fakadó asszonyi munka.

KONRÁDNÉ KELEMEN TÜNDE

Felhívás

Kérjük, éljen a törvény adta lehetőséggel, és személyi jövedelemadójának 2%-át ajánlja fel az Unitárius Nők Országos Szövetségének a támogatására. A szervezet következő adatait a 230-as, illetve a 200-as úrlapra kell beírni:

Denumire entitate nonprofit: ASOCIAȚIA FEMEILOR UNITARIENE DIN ROMANIA (AFUR)
Cod de identificare fiscală: 9343746
Cod bancar (IBAN): RO47BTRL01301205921439XX
Az úrlapok leadási határideje a helyi pénzügyi hivatalokba: május 25.

AZ UNOSZ VEZETŐSÉGE

IFJÚSÁGI OLDAL

Tavaszi egyetlátogató körutak

Színezzük újra Maros kört!

Egy évvel ezelőtt indítottuk útjára kezdeményezésünket, amellyel új szint akarunk vinni a Marosi Egyház kör ifjúsági életébe, így a 2016. március 18–19. között zajló egyetlátogató körutunk is ennek fényében zajlott. Továbbá célunk volt a jelenlegi helyzetkép felmérése, ismerkedés és esetleges segítségnyújtás. Mindezek mellett azonban hagytunk és vitünk magunkkal nemcsak egy-egy hangot, hanem erőt, lelkesedést és szint a mindennapokba.

Rövidke két napunk a „Színezzük újra Maros kört!” jelmondattól volt hangos, közben pedig világgá akartuk kiáltani, büszkéek akarunk lenni arra, hogy Maros köriek vagyunk, azt akarjuk, hogy rólunk is szóljon, hogy mi is alakítsuk, mi színezzük.

Ilyen hangulatban indítottuk pénteken délután Marosvásárhelyen körutunkat, ahol megtanulhattuk, hogy együtt, közösen „A határ a csillagos ég!”, majd Szabédra mentünk, ahol a lelkesedés és bizalom más formáit ismerhettük meg, de azt is megtudhattuk, hogy számukra (és nemcsak) az együttlétben, „az

egyletben van az erő”. Szombaton továbbindultunk, hisz öt településen vártak még ránk. Elsőként a szentgericei fiatalokat látogattuk meg, ahol a sokszínűség és jókedv mellett tenni akarást és odaadást tapasztalhattunk. A következő állomásunk Nyárádszentlászló volt, ahol körünk legfiatalabb egyleteseivel játékkal és vidámsággal töltöttünk el egy órát. Nyárádszentmárton–Csíkfalva fiataljai a tőlük megszokott lelkesedéssel vártak bennünket. Itt a közös játék, beszélgetések és dal révén tettünk egy-egy lépést egymás felé.

Körutunk utolsó állomása Bözöd volt, a kíváncsi fiatalokat élményeink és tapasztalataink megosztása által igyekeztünk bevonni az egyletes világba.

Igencsak szerencsésnek mondhatom magam, hogy részese lehetek ennek a csodának, és nem mulaszthatom el megosztani mindenkivel azt az élményt, hogy bárhol vagyunk a világon, bármit teszünk is, azokra, akikkel együtt gyúrjuk életté a környezetünket, élményeinket, akiknek ugyanaz fontos, mint nekünk, bármikor számíthatunk.

Így azt hiszem, bátran mondhatom, a körutazó csapat nevében is, hogy egy tartalmas, eredményes, jókedvben, vidámságban és, bizony, mélységekben gazdag hétvége emléket visszük magunkkal a következő találkozásig. Kijelenthetem azt is, hogy az élmények mellett ismereteket is szereztünk, hiszen betekintést nyertünk az egyletek életébe, láthattuk, hogy a Marosi Egyházkör milyen széles palettát fog át. Egyes helyeken a legfiatalabb generáció is képviseltette magát, máshol pedig egy-egy „régi motoros” is felbukkant. Örömmel fogadtam, hogy nagyon sokat ja-

vult a hozzáállás, és a lelkesedés is nagyobb méreteket öltött. Ugyanakkor jó volt látni azt, hogy minden településen a fiatalok nyitottsággal fogadtak, az unalom, az elzárkózottság nyomai nélkül. Köszönettel tartozunk hát a Marosi Egyházkör minden fiataljának, akik megmutatták nekünk, hogy érdemes, hogy tenni kell. Hiszem, hogy együtt, a közös értékek mentén kell haladnunk. Ugyanakkor köszönetemet szeretném kifejezni mindazoknak, akik valamilyen módon hozzájárultak ahhoz, hogy ez a körút létrejöhesse!

RADU MÁTYÁS

ODFIE, egy színesebb élet...

„...egy másik, izgalmasabb, szebb életbe vezet... Mindig melegséggel töltönek el az ott szerzett élmények, hisz tele vannak életkedvvel, mosolygással, barátokkal.” Ezeket a szavakat ajándékba kaptuk 2016. március 19-én a Székelyudvarhelyi Egyházkör egyletlátogató körútjának alkalmával. Mi is életkedvvel telten, lelkesen, izgalommal indultunk el, hogy meglátogassuk azokat az egyleteket, akik feltöltötték napunkat, és erőt adtak. Szombaton reggel Gyergyószentmiklósról indultunk, majd Csíkszeredába, Oklándra, Homoródszentpálra és Városlavára körutaztunk.

A négy fős körutazó csapat azért tett látogatást az egyletekbe, hogy felmérje a jelenlegi helyzetet, beszélgesse a lezajlott és tervben lévő egyleti tevékenységekről, esetleg segítséget nyújtson, ötletet adjon, ösztönözzön a további tevékenységek megtervezésére és megszervezésére. Igyekeztünk arról vallani a helybeli

egyleteseknek, hogy mit jelent számunkra az egylet, az egyletezés. A játékok kapcsán igyekeztünk változatosak lenni. Örömmel vettük tudomásul, hogy a logikai játékokban mennyire otthonosan mozognak a fiatalok.

A fentebb említett települések mindenikén tartalmasan töltöttük időnket. Visszatekintve úgy érezzük, hogy a találkozások, beszélgetések, játékok újabb szikrát gyújtottak mindannyiunk szívébe.

Összességében a hétvégét a nevetés, nagyszerű hangulat, vallomások, találkozások, lelkesedés szavakkal tudnánk jellemezni. Ugyanakkor hasznosnak mondhatjuk azért is, mert általa betekintést nyerhettünk az egyletek tevékenységébe, és együtt, megújult erővel állhatunk a tavasz és a nyár rendezvényei elé. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik segítettek abban, hogy az egyletlátogató körutunk létrejöhesse.

JÁNOSI BORBÁLA

TE hol leszel nyáron?

Bizonyára sokan érezzük a nyár közeledtét, akár a napsütéses délutánok jóleső sétáiban, akár a tavaly nyáron kikopott/betört Converse teniszcipőnk kényelmes lépteiben, vagy akár a tavalyi konferenciás és színjátszós élmények felidézésében is, egy zene, dallam hallatán vagy egy kép láttán. Nos, kedves fiatalok, már mi is érezzük a nyár illatát, nem csak a felsoroltakban, hanem a tervekben, a készülődésben, az álmokban, a visszaszámlálásokban.

Az idei nyáron azt javasoljuk, hogy legyél ott TE is a születnapos rendezvényeken, hiszen akkor a legjobb, ha együtt ünnepelhetünk VELED. Az Unitárius Ifjúsági Konferencia ugyanis idén lesz 40 éves, és a születésnapját Kissolymosban ünnepli július 8–10. között. A Színjátszó Találkozó a Konferenciánál kicsit fiatalabb, de idén ő is belép a 20-as éveibe. A XX. Színjátszó Találkozóra augusztus 1–4. között kerül sor Szentgericén, és erre a feledhetetlen és élménydús rendezvényre TÉGED is várunk.

Arra kérünk hát, hogy a kikopott Converse-eket, a jóleső sétákat, a hosszú öleléseket, a vidám nevetéseket, az életre szóló barátságokat hozzátok magatokkal a nyáron, hogy együtt ünnepeljük a szép, kerek évfordulókat, hogy együtt épüljön és együtt szépüljön idén is az ODFIE-s életünk.

BAROTHI BRIGITTA

EGYHÁZUNK HÍREI

● **Március 31-én és április 1-jén tartotta munkaértekezletét az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége (ULOSZ) Székelyudvarhelyen,** a Septimia szabadidőközpontban. A munkaértekezletet a választmány üléséhez előzte meg, ahol az újonnan megválasztott köri képviselők betekintést nyerhettek a rájuk háruló feladatkörbe, megtudhatták, mivel lehet hatékonyabbá és eredményesebbé tenni az ULOSZ munkáját.

A munkaértekezlet péntek délután vette kezdetét, a beszélgetéseken több mint harminc lelkész vett részt. A jó néhány esztendővel ezelőtt kezdeményezett és kidolgozott lelkési etikai kódex képezte az első napi beszélgetések tárgyát. A vacsorát szabadon választható tevékenységek követték: beszélgetés, fürdés, tekész.

Szombaton délelőtt folytatódott az etikai kódexről folyó beszélgetés, ezt követően pedig a lelkészek körében felmerülő kérdések kerültek megbeszélésre. Kellemes környezetben, baráti hangulatban zajlott a munkaértekezlet, amelynek értékét emelte a nyugalmazott lelkészek jelenléte. A munkaértekezlet ebéddel zárult.

● **Április 14–15-én Zsinatot tartott Kolozsváron a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház.** Április 14-én a zsinatnyitó ünnepi istentiszteleten egyházunkat Bálint Benczédi Ferenc püspök képviselte. Az ünnepi istentiszteletet követően átadták a Reményik Sándor-díjat dr. Semjén Zsolt-nak, Magyarország miniszterelnök-helyettesének és Kelemen Hunornak, az RMDSZ elnökének.

● **Április 15-én Protestáns Erdély címmel egyháztörténeti műhelykonferenciára került sor Kolozsváron a Protestáns Teológiai Intézetben.** Egyházunk részéről előadást tartottak: dr. Kovács Sándor teológiai tanár, Molnár Lehel levéltáros, dr. Pál János

homoródszentmártoni lelkész és Lakatos Sándor, a székelykeresztúri Berde Mózsá Unitárius Gimnázium iskolalelkésze.

Egyházközi hírek

● Marosi Egyházkör:

A marosvásárhelyi kövesdombi unitárius templomban április 16-án a Marosi Unitárius Egyházkör Nőszövetségének tisztújító közgyűlésére kerül sor.

Március–április folyamán a következő egyházközségekbe szállt ki az esperesi vizsgálószerző: Nyárádszentlászló, Ikland–Nagyernye, Csókfalva–Erdőszentgyörgy–Bözödújfalú, Nyomát, Bözöd, Marosvásárhely–Kövesdomb, Szabéd, Szováta, Nyárádszentmárton–Csíkfalva.

● Székelyudvarhelyi Egyházkör:

Április 12-én Lókodon megbeszélésre került sor a Kiss Rozália Öregotthon fejlesztési lehetőségeiről és arról, hogy mit tehet egy közösség az időskorú emberekért. Az egyeztetésen részt vett Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök, Elek Zoltán, a szociális osztály vezetője, a Homoród mente lelkészei, szociális szervezetei.

Az Élő Székelyföld Munkacsoport a Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör támogatásával konferenciát szervezett április 14-én, melynek témája a hagyományos székely építészet és annak lehetőségei napjainkban. A Munkacsoport célkitűzése az értékörzés és az értékmentés.

● Kolozs-Tordai Egyházkör:

Április 3-án vasárnap Tordán tartották az Együtt Isten Völgyében találkozót. A közösségi alkalommal egybekötött istentiszteleten Pálfi Dénes sinfalvi lelkész mondott imát, Fekete Béla bágyoni unitárius lelkész prédikált. A Balázs Ferenc Népfőiskola meghívottja Czégényi Dóra egyetemi oktató, néprajzkutató, aki Megosztott képzetek és vitatott nézetek címmel

tartott előadást. Az összejövetel szeretetvendégséggel zárult a Jósika Miklós Elméleti Líceum tornatermében. A rendezvény házigazdái az Tordai Unitárius Egyházközség és a Balázs Ferenc Népfőiskola, támogatója az Emberi Erőforrások Minisztériuma voltak.

A Magyar Unitárius Egyház felnőttképzési programjának önálló alkalmára került sor dr. Czire Szabolcs és dr. Ferenczi Enikő előadásában: Más a Férfi – Más a Nő Együtt hamis elvárások nélkül címmel a várfalvi kultúrotthonban április 8-án.

Alsófelsőszentmihályon került sor április 16-án az Együtt Isten Völgyében Zenés Ifjúsági Istentiszteletre, melynek szolgálatvégzője és zenei szervezője Palkó Zsolt Koppány mentorált teológiai hallgató volt. A körü ODFIE-képviselők is részt vettek az istentiszteleten, találkoztak és elbeszélgettek a helyi fiatalokkal az egyházközség tanácstermében. Az alkalmat szeretetvendégség követte.

Március–április folyamán a következő egyházközségekbe szállt ki az esperesi vizsgálószerző: Lupény, Déva, Zilah, Szatmárnémeti, Nagybánya, Máramarossziget, Kolozsvár–Írisz, Torockó, Torockószentgyörgy, Jára, Kolozsvár–Monostor, Várfalva, Kolozs, Kolozsvár–Belváros, Kövend, Bágyon, Vespatak.

Küküllői Egyházkör esperesi vizsgálószerzői kiszállásai március–április folyamán: Segesvár és Fehéregyháza.

Székelykeresztúri Egyházkör esperesi vizsgálószerzői kiszállásai március–április folyamán: Szentmiklós, Tarcsafalva, Tordátfalva, Alsóbaldogfalva, Kobátfalva, Szent-ábrahám.

Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör esperesi vizsgálószerzői kiszállásai március–április folyamán: Alsórákos, Brassó, Fekete-halom, Vidombák, Ürmös, Vargyas, Szentivánlaborfalva–Kézdivásárhely, Árkos, Olthévíz, Felsőrákos.

Az idézet szerzője 1990-ben az újrainduló Unitárius Közlöny főszerkesztője volt.	Van ilyen medve is	... Zoltán, hegedűművész	Foghús	Német autójel	Disztó jellegű Balkáni körtánc	Voznyeszenszki verse	Keleti táblajáték	Negyed négy!	Hangrés, hézag	Fantában van!	Ady mûzsája volt (Brüll)
Vonatkozó névmás			Az idézet III. része	Magyar író volt							
Molnos Lajos verséből idézünk, első rész			Gyógyszerfajta								K
Ingyen odaadó								Kapaszkodószer			
Iskolai tevékenység							A témáról kezd szólni	Az idézet befejezése			
Régi rádiómárka			A Lant csillagkép latin neve			Hasadó közet				Patás állat	
			Foszfór			Milliliter				Kén vegyjele	
Ásványi fűszer		Ló körme			Az 5. hónap					Német autójel	
		Petrozsény folyója			Ellenérték					Kézzel-hábbal mutogat	
Elme			Idéz				United States			De	
			Házzvég!				Szól a bagoly			Szintén	
Olasz autójel	Flanell					Kerek a szélein!			Szófaj		
	Cameron Crowe filmje					Készülő sütemény			Drágakő		
E napi			Őszi hónap röviden		Balkezesség						
			Őrszolgálatos		Hintópor						
Nyílvesszőt útjára enged				Sugár	Hegyes eszköz része					Félholt!	
				Férfi hangnem	Középen emel!					Norvégia autójel	
Állóvíz		Részvénytársaság			Bor szesztartalma					Határozott névelő	
Észak		Jód vegyjele			Amerikai kosaras (Karl)					Pajta	
			SZ							Puha fém	
										Víz kiemelése kútból	
Az idézet II. része		Spanyol exkirályné			Kálium vegyjele	Hibás kód!			1051 római számmal		
Középen lead!		Vízzel lát el			Amely helyen	Férfinév			Kutya kapja		
Méter	Női név				Becézett Ilona					A múlt idő jele	
	Déry Tibor műve				Atmoszféra, röviden					Palóc alma	
Női hangnem			Támadás				Egymás után mond				
			Izzó fele!				Erbium vegyjele				
Bartolomeo ... felfedező volt				... Dame, párizsi dóm				Hangtalan			
				A milli előtag jele				Tonna			
	H										

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: dr. Czire Szabolcs főszerkesztő, dr. Andorkó Júlia Eszter szerkesztő

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Forrai Tibor (keresztrejtvény), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Márkó László (médiareferens, honlap), Nagy Henrietta (gyermekoldal), Szabó László (Szeretetszolgálat)

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Idea Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter és Mezei Melinda.** A lapok kiszállításával kapcsolat felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Gál György Attila,** tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgy-hó előtti hónap **15-e.** Kéziratokat nem örzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írá-sok nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

BETHLEN GÁBOR
Alap

RMDSZ
KOMMUNITAS
ALAPITVANY

Kedves gyermekek!

Hívogató májusi illat lengedez, és éltető esőre szomjazik a föld, hogy az elvetett kis magoknak erőt adhasson.

Édesanyák köszöntésével kezdődik az orgonanyitogató hónap, hiszen őket ünnepeljük, akik életet adtak nekünk, akik ma is elringatnak, ha fájdalom ér bennünket, és velünk örülnek, ha szívünk boldog. Hálasak vagyunk nekik, és őszinte köszönettel fordulunk feléjük. Május első vasárnapján szép szavakkal üdvözlétek őket, az édesanyákat, nagymamákat, dédnagymamákat!

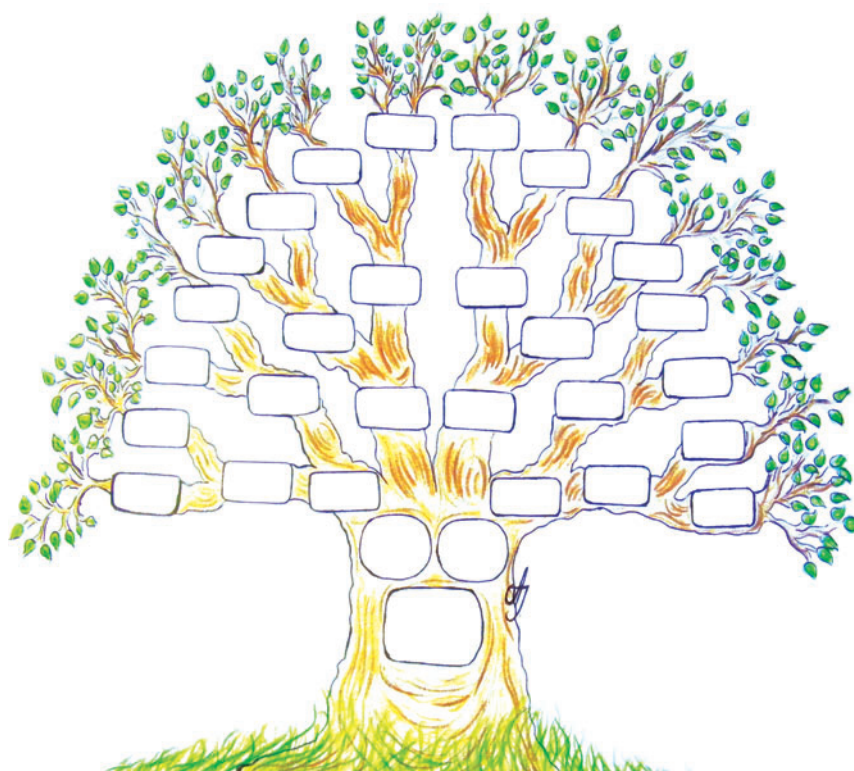
*

Mondják, a májusi eső aranyat ér, én hozzá teném, hogy ti is aranyat értek, ezért ünnepelünk benneteket június elsején. Kívánom, hogy szép gyermeknapotok legyen, és a nevetésetektől legyen hangos, játékokotoktól boldog az a hely, ahol együtt örültök! Mi pedig veletek együtt és nektek örülünk!

Iderajzolva örökítsetek meg egy kedves pillanatot a gyermeknapról!

Készítsétek el a saját családfátokat!

A lélek tanítványai

A hónap közepén újra egy egyházi ünnep következik. Kitaláljátok, melyik lehet az, húsvét után 50 nappal? Ha a pünkösdre gondoltatok, akkor helyes a meglátásotok. Pünkösd ünnepén a tanítványok öntudatra ébredését és a lélek diadalát ünnepeljük. Ezt megérthetőbbre faragva úgy mondhatjuk el, hogy Jézus halála után a tanítványok a lélek harcosai voltak, hiszen ők hittek abban, hogy mindaz, amire tanította őket a Mester, képes más ember szívében is gyökeret eresztetni. Így a tanítványok, felismerve, hogy a tanításokat tovább kell adni, ahogy írja a Biblia: „tüzes lángnyelveken” szóltak az emberekhez. Pünkösd ünnepén nektek is éreznetek kell, hogy kicsi tanítványokként éltek a világban, és minden cselekedetetek olyan kell legyen, hogy látszon, ti valóban ismeritek a jézusi példázatokat, történeteket, és ezek tanítása szerint igyekeztek élni.

A bölöni templomvár története

• A Dobó–Valál Egyesület 2014-ben indította útjára az Erdővidéki Történelmi Sorozatot, amelynek második kiadványa a Bölöni Unitárius Egyházközséggel közösen kiadott *A bölöni unitárius templomvár*. A kötet szerzője Fehér János művészettörténész, e könyve egy többéves intenzív kutatómunkának az eredménye. A bölöni templomvárhoz kapcsolódó mélyrehatóbb kutatások 2011-ben kezdődtek el, és szorosan ágyazódnak bele abba a közel másfél évtizedes forrásfeltáró és terepen végzett kutatómunkába, amelyet a szerző a székelyföldi és közelebbről az erdővidéki épített örökség tárgyában végzett nemcsak erdélyi/magyarországi, hanem európai léptékű összefüggésekben.

Szembetűnő a szerzőnek a történettudomány iránti alázata és az ebből fakadó szakmai igényessége és gazdag tárgyismerete, a kutatott téma iránti teljesre való törekvése, nem utolsósorban pedig az erőteljes, de minden esetben szakszerűen, megfontoltan és tárgyilagosan megalapozott kritikai magatartásmódja. (A szerző – nagyon helyesen és több esetben is megalapozottan – minden esetben felülvizsgálja a szakirodalomban sokszor axiómákként kanonizálódott megállapításokat az általa végzett kutatások tükrében.)

A 928 oldalt tartalmazó könyv formailag három nagyobb szerkezeti egységbe tagolható. Az első és egyben legnagyobb egységet a templom és várfal történetét kronologikusan taglaló, öt fejezetből álló főszöveg képezi, a második, ugyancsak terjedelmes részt a válogatott dokumentumok alkotják (206 oldal, 51 dokumentum), a harmadikat pedig a rövidítések és képek jegyzéke, illetve a hely- és névmutatók.

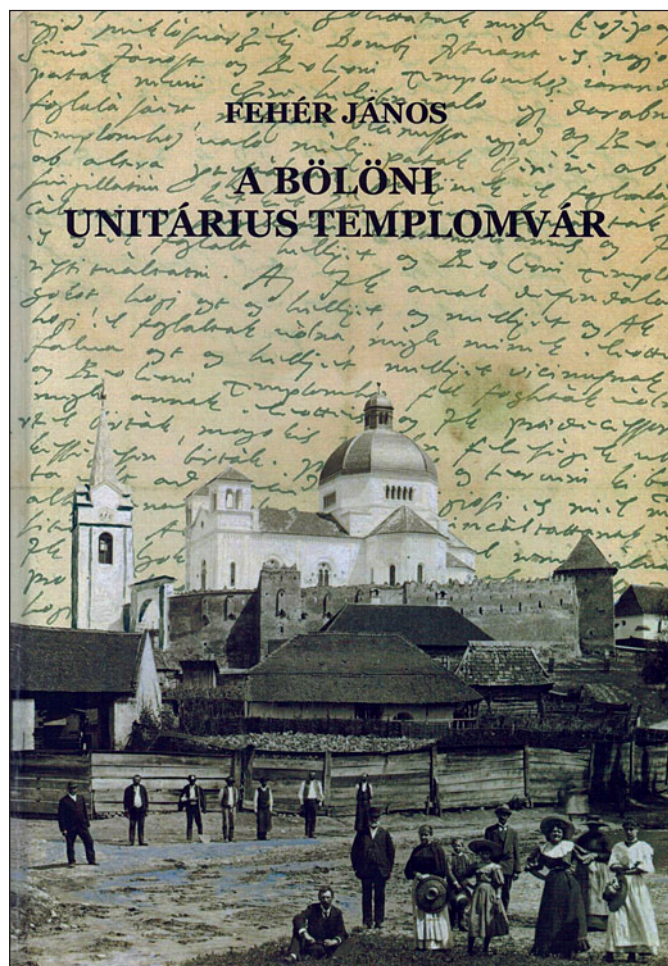
A legnagyobb unitárius templomként ismert jelenlegi bölöni templomot Pákei Lajos tervezte, azonban a kötet a várfallal körülvett középkori templom történetét helyezi előtérbe. Pontos és részletekbe menő bemutatást olvashatunk azokról a kőfaragványokról és freskótöredékekről, amelyeket a szerző a bölöni templomvár védőövének a javítási munkálatai alkalmával fedezett fel 2013 nyarán, és amelyek írott források hiányában bizonyos fokú fogódzót nyújtanak a középkori templom történetének a rekonstrukciójához. A várfal északnyugati tövében talált tárgyi emlékeket az analógiás vizsgálat segítségével a szerző a 14. század első évtizedeire datálta. A bölöni templomra vonatkozó legkorábbi írott emlék 1512-ből való. A 17.

század közepétől az írott forrásoknak a száma megnövekszik, mindezek ellenére a templom külalakjára vonatkozó első részletes leírásra meglehetősen későig, Lázár István 1789-es püspöki vizitációjáig kellett várni. A fennmaradt leírások szerint az 1893-ban elbontott bölöni unitárius templom a többszöri átépítéseknek és javításoknak köszönhetően a 19. század végére elveszítette műemlék értékét, ugyanakkor pedig már sem esztétikailag, sem pedig funkcionálisan nem tudta ellátni a közösség igényeit.

A bölöni templomvár történetének bemutatása fontos gazdasági, társadalmi, felekezeti és eszmetörténeti adatokkal szolgál kutatóknak és laikusnak egyaránt.

Ajánljuk e könyvet a múlt és a művészettörténet iránt érdeklődő olvasóinknak!

PÁL JÁNOS

Ferenczi Mária-Magdolna agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Gálfalvi Gábor** ny. igazgató (Alsóboldogfalva), **Gergely Edó** író (Kolozsvár), **Jánosi Borbála** köri képviselő (Székelyudvarhely), **Kisgyörgy Borbála** ny. magyartanár (Csíkszereda), **Konrádné Kelemen Tünde** nőszövetségi elnök (Marosvásárhely), **Pál János** lelkész (Homoródszentmárton), **Pálffy Anna-Mária** lelkész (Szatmárnémeti), **Pálfi Ildikó** énekes (Sinfalva), **Pap Mária** püspöki titkár (Kolozsvár), **Radu Mátyás** köri képviselő (Szentháromság), **Sándor Szilárd** lelkész (Jobbágyfalva), **Simándi Teréz** énekes (Torockó), **Simó Sándor** esperes (Homoródjánosfalva), **Varga István** vallásos (Székelyudvarhely)